

Beslissing

(B)2546

11 mei 2023

Beslissing tot vaststelling van de Werkingsregels van het Capaciteitsvergoedingsmechanisme

Artikel 7*undecies*, § 12 van de wet van 29 april 1999 betreffende de
organisatie van de elektriciteitsmarkt

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	4
1. Wettelijk kader	4
2. Antecedenten	7
2.1. Algemeen.....	7
2.2. Openbare raadpleging.....	8
2.2.1. Wat betreft de verplichting om vooraf een openbare raadpleging over de ontwerpbeslissing te organiseren	8
2.2.2. Wat betreft de raadpleging PRD 2533	9
3. Analyse van het Voorstel in het licht van de vereisten van de elektriciteitswet	10
3.1. Wat betreft de conformiteit van het Voorstel van Werkingsregels met de wettelijk voorgeschreven minimALE inhoud.....	10
3.2. Wat betreft de conformiteit van het Voorstel Van Werkingsregels met de wettelijk vastgelegde doelstellingen.....	10
4. wijzigingen Door de CREG aangebrachte aan het Voorstel van Werkingsregels en analyse van de reacties op de openbare raadpleging.....	11
4.1. Waarschuwing.....	11
4.2. Hoofdstuk 2 – Algemene bepalingen	11
4.3. Hoofdstuk 3 – Definities	14
4.4. Hoofdstuk 5 - Prekwalificatieprocedure.....	15
4.4.1. Bepaling van het Nominaal Referentievermogen voor bestaande Leveringspunten ...	15
4.4.2. Degradatiefactor van de Gecontracteerde Capaciteit	16
4.4.3. Classificatie van Opt-out volumes	17
4.5. Hoofdstuk 6 – Veilingen	18
Aanpassingen en correcties van de Vraagcurve.....	18
4.6. Hoofdstuk 8 – Preleveringscontrole	22
Totale Gecontracteerde Capaciteit	22
4.7. Hoofdstuk 9 – Beschikbaarheidsverplichting	25
4.8. Hoofdstuk 10 - Secundaire markt.....	28
4.9. Hoofdstuk 12 - Terugbetalingsverplichting.....	29
4.9.1. Sectie 12.3.2. Formule van de terugbetalingsverplichting.....	29
4.9.2. Sectie 12.3.1.2.2. Actualisering van de Gekalibreerde Uitoefenprijs van een Transactie in de tijd 31	
4.9.3. Sectie 12.3.1.2.4. Bepaling van de Uitoefenprijs van een Transactie van een CMU zonder Dagelijks Programma.....	33
4.10. Chapitre 18 – Bijlage A.6. – CO ₂ emissiedrempels.....	34
4.10.1. Inleiding	34

4.10.2.	Samenvatting van de reacties op de openbare raadpleging	34
4.10.3.	Antwoorden van de AD Energie	36
4.11.	Hoofdstuk 18 – Bijlage H – Toepassing van de bepalingen van de werkingsregels op de reeds afgesloten capaciteitscontracten	37
4.12.	Punctuele aanpassingen.....	38
5.	Aan te brengen aanpassingen aan de volgende Werkingsregels.....	39
6.	Beslissing	39
BIJLAGE 1	41
BIJLAGE 2	41

INLEIDING

De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) stelt in onderhavig document de werkingsregels van de capaciteitsvergoedingsmarkt vast (hierna de “Werkingsregels”).

Deze Werkingsregels worden vastgesteld op basis van een voorstel van werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme dat op 1 februari 2023 door Elia Transmission Belgium NV (“Elia”) bij de CREG werd ingediend en op basis van een voorstel van werkingsregels van het capaciteitsmechanisme en de aanbesteding lage koolstofuitstoot dat Elia op 1 maart 2023 bij de CREG heeft ingediend (hierna: “het Voorstel van Werkingsregels”).

Onderhavige beslissing bevat de volgende hoofdstukken:

- wettelijk kader (hoofdstuk 1)
- antecedenten (hoofdstuk 2);
- analyse van het Voorstel van Werkingsregels in het licht van de Elektriciteitswet (hoofdstuk 3);
- wijzigingen van het Voorstel van Werkingsregels (hoofdstuk 4);
- aan te brengen aanpassingen aan de volgende Werkingsregels (hoofdstuk 5);
- beslissing (hoofdstuk 6).

De Werkingsregels worden in bijlage 1 van deze beslissing toegevoegd.

Deze beslissing werd goedgekeurd door het directiecomité van de CREG via een schriftelijke procedure op 11 mei 2023.

1. WETTELIJK KADER

1. Artikel 7undecies, § 12 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna de 'Elektriciteitswet') zoals ingevoegd door de wet van 15 maart 2021, en aangepast door de wetten van 14 en 28 februari 2022, bepaalt het volgende:

"§ 12. De commissie stelt, op voorstel van de netbeheerder die voorafgaand de marktdeelnemers raadpleegt, de werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme vast.

Deze werkingsregels beogen:

1° de concurrentie in de veilingen zoveel mogelijk te stimuleren;

2° elke marktmanipulatie, elk concurrentiebeperkend gedrag en elke oneerlijke handelspraktijk, te voorkomen;

3° de economische efficiëntie van het capaciteitsvergoedingsmechanisme te verzekeren door ervoor te zorgen dat de toegekende capaciteitsvergoedingen passend en evenredig zijn en dat de mogelijke negatieve effecten op de goede werking van de markt zo beperkt mogelijk zijn;

4° de technische beperkingen van het net te respecteren en rekening te houden met de bepalingen van het technisch reglement betreffende de indiening en de behandeling van aanvragen voor aansluiting aan het transmissienet en het afsluiten van aansluitingscontracten, onverminderd de technische beperkingen en verplichtingen die van toepassing zijn voor capaciteiten die aangesloten worden op andere netten.

De werkingsregels omvatten in het bijzonder:

1° een expliciete verwijzing naar de ontvankelijkheidscriteria bedoeld in paragraaf 8, wat betreft het recht tot deelname aan de prekwalificatieprocedure;

2° de criteria en nadere regels inzake prekwalificatie op grond waarvan het recht wordt verleend tot deelname aan de veiling bedoeld in paragraaf 10, en aan de secundaire markt. In ieder geval gelden de volgende criteria als prekwalificatiecriteria:

a) indien de beoogde investering een activiteit impliceert waarvoor een vergunningsplicht geldt krachtens artikel 4, § 1, en die niet wordt geacht vergund te zijn overeenkomstig artikel 4, § 3, beschikt de indiener van het prekwalificatiedossier over een vergunning bedoeld in artikel 4, uiterlijk twintig dagen voorafgaand aan de uiterste indieningsdatum van de biedingen in het kader van de veiling bedoeld in paragraaf 10;

b) de naleving van de CO₂-emissiegrenswaarden, bepaald overeenkomstig art 22, § 4 a) en b) van de Verordening (EU) nr. 2019/943;

c) indien (een) vergunning(en) krachtens gewestelijke regelgeving vereist is (zijn) voor de bouw en/of uitbating van de betrokken capaciteit, het bewijs dat de capaciteitshouder beschikt over de vergunning(en) afgeleverd in laatste administratieve aanleg, voorafgaand aan de uiterste indieningsdatum van de biedingen in het kader van de veilingen bedoeld in paragraaf 10;

3° de modaliteiten met betrekking tot de kennisgeving omtrent niet-aangeboden capaciteit bedoeld in paragraaf 10, voorlaatste lid;

4° de veiligheidsmodaliteiten onverminderd de toepassing van de veiligingsmethode bepaald in of in overeenstemming met paragraaf 10, laatste lid;

5° de beschikbaarheidsverplichtingen en de verplichtingen voorafgaand aan de periode van capaciteitslevering voor de capaciteitsleveranciers, en de boetes voor het niet naleven van deze verplichtingen;

6° de financiële garanties die de capaciteitsleveranciers moeten leveren;

7° ten laatste één jaar voor de eerste periode van capaciteitslevering, de mechanismen ter organisatie van de secundaire markt;

8° de nadere regels voor de uitwisseling van informatie en de regels die de transparantie van het capaciteitsvergoedingsmechanisme waarborgen;

9° de uiterlijke datum waarop iedere houder van niet bewezen capaciteit zijn dossier vervolledigt met de betreffende leveringspunten.

De netbeheerder dient jaarlijks uiterlijk op 1 februari bij de commissie en de Algemene Directie Energie zijn voorstel in voor de werkingsregels. Uiterlijk op 15 mei publiceren de commissie en de netbeheerder de werkingsregels op hun website.

De werkingsregels hebben slechts uitwerking na goedkeuring door de Koning en bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. De Koning kan de werkingsregels wijzigen of, in de plaats van de commissie optreden indien deze in gebreke blijft de werkingsregels vast te stellen.

[...]"

2. Met deze beslissing wordt uitvoering gegeven aan artikel 7*undecies*, § 12 van de Elektriciteitswet.

3. Op het moment dat deze beslissing wordt opgesteld, lopen er verschillende procedures met het oog op de wijziging van de elektriciteitswet.

Eenzijds wordt er in de Kamer van Volksvertegenwoordigers momenteel een wetsontwerp “houdende diverse bepalingen inzake energie” besproken¹. Het doel van dit wetsontwerp is o.a. het verduidelijken van de vereisten en modaliteiten van de organisatie van een gerichte veiling in de zin van artikel 7*duodecies* van de elektriciteitswet.

Anderzijds werd er bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers eveneens een wetsontwerp ingediend “houdende wijzigingen inzake de werkingsregels en de betrouwbaarheidsopties in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme zoals bedoeld in hoofdstuk II*bis* van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt”². Dit wetsontwerp beoogt enerzijds de koning te machtigen om de vraagresponso vrij te stellen van de terugbetalingsverplichting en anderzijds te bepalen volgens welke modaliteiten de bepalingen van de nieuwe versies van de Werkingsregels op de reeds afgesloten capaciteitscontracten van toepassing zijn.

4. In het kader van deze beslissing moet ook rekening worden gehouden met artikel 22 van de Europese verordening (EU) 2019/943 van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit (hierna de “Verordening 2019/943”), waarin met name het volgende is bepaald:

"1. Capaciteitsmechanismen:

a) zijn tijdelijk;

b) leiden niet tot onnodige marktverstoringen en beperken de zone-overschrijdende handel niet;

c) gaan niet verder dan wat nodig is om de in artikel 20 bedoelde zorgpunten met betrekking tot de toereikendheid aan te pakken;

d) selecteren capaciteitsaanbieders via een transparante, niet-discriminerende en concurrerende procedure;

e) bieden stimulansen voor capaciteitsaanbieders om op momenten waarop systeemstress verwacht wordt beschikbaar te blijven;

f) waarborgen dat de vergoeding wordt bepaald via de concurrerende procedure;

g) bepalen de technische voorwaarden voor de deelname van capaciteitsaanbieders voordat de selectieprocedure van start gaat;

h) staan open voor deelname van alle hulpbronnen die de vereiste technische prestaties kunnen verstrekken, met inbegrip van energieopslag en vraagzijdebeheer;

i) leggen passende sancties op aan capaciteitsaanbieders die niet beschikbaar zijn in tijden van systeemstress.

[...]

3. Naast de voorschriften van lid 1, geldt voor capaciteitsmechanismen, afgezien van strategische reserves:

a) dat zij zo dienen te worden opgezet dat verzekerd wordt dat de prijs die voor het beschikbaar houden wordt betaald, automatisch naar nul tendeert wanneer de omvang van

¹ Doc. Parl. St. Kamer, zitting 2022-2023, nr. 55/3238.

² Doc. Parl. St. Kamer, zitting 2022-2023, nr. 55/3326.

het aangeboden vermogen naar verwachting afdoende is om te voldoen aan de omvang van de vraag naar vermogen;

b) dat zij de participerende middelen alleen dienen te vergoeden naargelang hun beschikbaarheid, en dienen te verzekeren dat deze vergoeding geen gevolgen heeft voor de beslissing van de capaciteitsaanbieder om al dan niet elektriciteit op te wekken;

c) dat zij dienen te waarborgen dat capaciteitsverplichtingen overgedragen kunnen worden tussen in aanmerking komende capaciteitsaanbieders."

2. ANTECEDENTEN

2.1. ALGEMEEN

5. Aan de hand van beslissing (B)2397 van 13 mei 2022³ stelde de CREG de Werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme vast⁴. Deze beslissing werd goedgekeurd door het koninklijk besluit van 29 mei 2022 dat op 9 juni 2022 in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd.

6. Tussen 25 november 2022 en 4 januari 2023 heeft Elia een nieuw voorstel van Werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme ter openbare raadpleging voorgelegd.

7. Op 18 januari 2023 heeft de CREG een vergadering met Elia georganiseerd om haar, informeel, haar opmerkingen te geven over de Werkingsregels die ter openbare raadpleging werden voorgelegd.

8. Op 1 februari 2023 heeft Elia haar Voorstel van Werkingsregels samen met een raadplegingsverslag bij de CREG ingediend. Dit voorstel werd ook aan de Algemene Directie Energie van de FOD Economie bezorgd.

9. Op 1 maart 2023 heeft Elia aan de CREG een nieuwe versie overgemaakt van haar voorstel met een bijkomend hoofdstuk over de Werkingsregels van de LCT-veiling (*Low Carbon Tender*) evenals, officieus, een licht gewijzigde versie van de tekst van haar voorstel van 1 februari.

10. Op 10 maart 2023 heeft Elia op vraag van de CREG een laatste versie van de Werkingsregels overgemaakt die een verbeterde versie van de Werkingsregels van de LCT-veiling bevatte.

11. Op 3 en 10 maart 2023 heeft de CREG vragen en opmerkingen over dit voorstel naar Elia gemaïld. Naar aanleiding van deze e-mails hebben de diensten van de CREG en Elia op 7 en 16 maart vergaderd om de in voornoemde e-mails aangehaalde onderwerpen te bespreken.

12. De CREG heeft in haar e-mails van 10, 16, 24 en 27 maart 2023 nog bijkomende vragen gesteld aan Elia, waarop Elia heeft geantwoord in haar e-mails van 14, 20, 21, 27 en 28 maart 2023.

13. Vervolgens heeft de CREG tussen 31 maart en 21 april 2023 een openbare raadpleging gehouden met betrekking tot wijzigingen die zij overwoog aan te brengen aan het Voorstel van Werkingsregels (hierna: "het Ontwerp van Werkingsregels").

14. Op 18 april 2023 heeft de minister van Energie, in de Commissie Klimaat en Energie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, aangegeven dat er, volgens de berekeningen van de

³ Hierna "beslissing (B)2397".

⁴ Hierna "versie 2022 van de werkingsregels".

netbeheerder voor het jaar 2024-2025, geen enkele gap was vastgesteld en dat de beslissing om de LCT te organiseren bijgevolg niet zou worden genomen door de federale regering.

2.2. OPENBARE RAADPLEGING

2.2.1. Wat betreft de verplichting om vooraf een openbare raadpleging over de ontwerpbeslissing te organiseren

15. Artikel 7undecies, § 12 van de elektriciteitswet voorziet dat de Werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme door de CREG worden vastgesteld op voorstel van de netbeheerder die voorafgaand de marktspelers raadpleegt. De netbeheerder moet dus een raadpleging over het voorstel van regels organiseren; die werd georganiseerd tussen 25 november 2022 en 4 januari 2023.

16. Men kan zich afvragen of de CREG wettelijk gezien een openbare raadpleging moet organiseren omwille van de wijzigingen aan dit voorstel die de CREG zelf overweegt aan te nemen.

17. Uit artikel 7undecies, § 12 van de elektriciteitswet volgt dat enkel goedkeuring bij koninklijk besluit rechtsgevolgen verleent aan de Werkingsregels. Bijgevolg is de beslissing van de CREG tot vaststelling van deze regels op zich niet erkend als een beslissing met dergelijke gevolgen. Met andere woorden, de beslissing van de CREG is strikt gezien geen beslissing in de juridische zin van het woord aangezien zij geen bindende kracht heeft. Hieruit volgt dat tegen deze beslissing geen beroep bij het Marktenhof kan worden ingesteld. Zo heeft het Marktenhof in een arrest van 9 mei 2018 reeds geoordeeld dat een handeling van de CREG dwingende rechtsgevolgen moet hebben om vatbaar te zijn voor beroep krachtens artikel 29bis van de elektriciteitswet⁵. *Mutatis mutandis* werd er in het kader van een gelijkaardige wetgeving in het arrest van 4 maart 2016 van de Raad van State⁶ geoordeeld dat tegen een door de FSMA vastgesteld reglement geen beroep kon worden ingesteld bij de Raad van State en dat enkel tegen het koninklijk besluit tot goedkeuring van dit reglement beroep kon worden ingesteld.

18. De verplichting voor de CREG om vooraf een raadpleging te organiseren vloeit voort uit artikel 23, § 2bis van de elektriciteitswet. Deze bepaling voorziet het volgende:

“§ 2bis. De commissie geeft een volledige motivering en verantwoording voor haar beslissingen om de juridictionele toetsing ervan mogelijk te maken.

De regels die van toepassing zijn op deze motiveringen en rechtvaardigingen worden nader omschreven in het huishoudelijk reglement van het directiecomité, onder meer rekening houdend met de volgende principes:

- in de motivering wordt het geheel van de elementen opgenomen waarop de beslissing gesteund is;*
- de elektriciteitsondernemingen hebben de mogelijkheid om, vooraleer een beslissing die hen betreft wordt genomen, hun opmerkingen te laten gelden;*
- het gevolg dat aan deze opmerkingen wordt gegeven wordt gerechtvaardigd in de eindbeslissing;*
- de akten met een individuele of collectieve draagwijdte die worden aangenomen in uitvoering van haar opdrachten alsook iedere voorbereidende akte, expertiseverslag, opmerking van de geconsulteerde partijen die ermee samenhangen worden gepubliceerd op*

⁵ Marktenhof, arrest 2017/AR/2099, in zaak EPEX SPOT.

⁶ Raad van State, arrest nr. 234.037 van 4 maart 2016, in zaak *n.v. Settlements*.

de website van de commissie, met inachtneming van de vertrouwelijkheid van de commercieel gevoelige gegevens en/of gegevens met een persoonlijk karakter." (Onderlijning door de CREG.)

19. Ter uitvoering van deze bepaling heeft het huishoudelijk reglement van de CREG voorzien in de modaliteiten voor de organisatie van voorafgaande (openbare) raadplegingen. Het huishoudelijk reglement bevat onder andere de volgende bepalingen:

"Art. 33. § 1. Alvorens het een beslissing neemt, organiseert het directiecomité een openbare raadpleging, onverminderd de uitzonderingen bedoeld in afdeling 3 van dit hoofdstuk. Een openbare raadpleging gebeurt door het lanceren van de raadpleging op de website van de commissie.

§ 2. In alle gevallen niet bedoeld in § 1, in het bijzonder in het kader van andere akten dan beslissingen die het overweegt, zoals voorstellen, adviezen, aanbevelingen, studies, onderzoeken, rapporten, verslagen en richtsnoeren, kan het directiecomité raadplegingen, openbare en/of niet-openbare, organiseren. [...]" (Onderlijnd door de CREG.)

Artikel 2 van het huishoudelijk reglement voorziet bovendien het volgende:

"Onder "beslissing" of "beslissingen" wordt in hoofdstukken 3 tot 5 ^[7] (met uitzondering van de artikelen 39, 6°, en 43) en in artikel 23, § 1, begrepen de beslissing of beslissingen van het directiecomité bedoeld in de artikelen 29bis en 29ter van de elektriciteitswet en de artikelen 15/20 en 15/20bis van de gaswet, met uitzondering van de beslissingen van het directiecomité inzake overheidsopdrachten."

20. Uit het voorafgaande blijkt dat de CREG wettelijk gezien niet verplicht is om een (openbare) raadpleging te organiseren vóór het nemen van de beslissing waarin zij de Werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme vastlegt.

De CREG vond het echter opportuun om de opmerkingen van de marktspelers te verzamelen over de wijzigingen die zij, of de minister van Energie, overwoog aan te brengen aan het Voorstel.

2.2.2. Wat betreft de raadpleging PRD 2533

21. Zoals eerder vermeld (*supra*, nr. 13) heeft de CREG tussen 31 maart en 21 april 2023 een openbare raadpleging georganiseerd over de wijzigingen aan te brengen aan het Voorstel van Werkingsregels.

22. De volgende marktspelers hebben hun schriftelijke opmerkingen binnen de vastgestelde termijn ingediend:

- Centrica;
- Elia;
- FEBEG;
- Febeliec;
- Zandvliet Power N.V.

⁷ Het hoofdstuk van het huishoudelijk reglement van de CREG met betrekking tot de voorafgaande raadplegingen is hoofdstuk 4.

23. Alle antwoorden die de CREG in het kader van deze openbare raadpleging ontving, zijn niet-vertrouwelijk en worden op de site van de CREG gepubliceerd.
24. De analyse van de ontvangen antwoorden wordt behandeld in hoofdstuk 4.

3. ANALYSE VAN HET VOORSTEL IN HET LICHT VAN DE VEREISTEN VAN DE ELEKTRICITEITSWET

3.1. WAT BETREFT DE CONFORMITEIT VAN HET VOORSTEL VAN WERKINGSREGELS MET DE WETTELIJK VOORGESCHREVEN MINIMALE INHOUD

25. In dit onderdeel vergewist de CREG zich ervan dat de minimale inhoud van de Werkingsregels, zoals opgesomd in artikel 7undecies, § 12, derde lid van de elektriciteitswet, wel degelijk is opgenomen in het Voorstel van Werkingsregels.

26. In dat verband, en rekening houdend met het feit dat deze versie van de Werkingsregels niet fundamenteel verschilt van de versie van 2021, verwijst de CREG naar de analyse die zij heeft gemaakt in beslissing (B)2227 van 14 mei 2021.

3.2. WAT BETREFT DE CONFORMITEIT VAN HET VOORSTEL VAN WERKINGSREGELS MET DE WETTELIJK VASTGELEGDE DOELSTELLINGEN

27. In dit onderdeel gaat de CREG na of het Voorstel van Werkingsregels wel degelijk beantwoordt aan de doelstellingen die de elektriciteitswet aan de Werkingsregels heeft toegekend, namelijk (art. 7undecies, § 12, tweede lid):

“1° de concurrentie in de veilingen zoveel mogelijk te stimuleren;

2° elke marktmanipulatie, elk concurrentiebeperkend gedrag en elke oneerlijke handelspraktijk, te voorkomen;

3° de economische efficiëntie van het capaciteitsvergoedingsmechanisme te verzekeren door ervoor te zorgen dat de toegekende capaciteitsvergoedingen passend en evenredig zijn en dat de mogelijke negatieve effecten op de goede werking van de markt zo beperkt mogelijk zijn;

4° de technische beperkingen van het net te respecteren en rekening te houden met de bepalingen van het technisch reglement betreffende de indiening en de behandeling van aanvragen voor aansluiting aan het transmissienet en het afsluiten van aansluitingscontracten, onverminderd de technische beperkingen en verplichtingen die van toepassing zijn voor capaciteiten die aangesloten worden op andere netten.”

28. Bij gebrek aan fundamentele wijzigingen aan het *design* van het CRM door het Voorstel van Werkingsregels verwijst de CREG in dit verband naar de analyse in haar beslissing (B)2227 van 14 mei 2021 die relevant blijft.

4. WIJZIGINGEN DOOR DE CREG AANGEBRACHTE AAN HET VOORSTEL VAN WERKINGSREGELS EN ANALYSE VAN DE REACTIES OP DE OPENBARE RAADPLEGING

4.1. WAARSCHUWING

29. Omwille van de omvang van het Voorstel van Werkingsregels kan de CREG enkel de inhoudelijke wijzigingen aan het Voorstel van Werkingsregels bespreken. Volgende wijzigingen worden in deze beslissing dus niet gemotiveerd: de zuiver formele (vertalingen enz.) of tekstuele wijzigingen, wijzigingen die eenvoudigweg overbodige herhalingen weghalen, wijzigingen die het gevolg zijn van het gebruik van specifieke termen krachtens de wetgeving enz.

30. In het kader van deze analyse gebruikt de CREG de begrippen die in de Werkingsregels worden gedefinieerd. Deze worden aangeduid met een hoofdletter.

4.2. HOOFDSTUK 2 – ALGEMENE BEPALINGEN

Ontwerp van Werkingsregels voorgelegd ter raadpleging

31. Op vier punten wilde het Ontwerp van Werkingsregels vooruitlopen op de wijzigingen in de wet- en regelgeving die in het ontwerp van het CRM worden overwogen. Het gaat om:

- a) het actualisatiemechanisme van de Uitoefenprijs (punt 12.3.1.2.2);
- b) de toepassing van dit nieuwe actualisatiemechanisme van de Uitoefenprijs op reeds gesloten capaciteitscontracten (bijlage 19.8);
- c) de vrijstelling van de terugbetalingsverplichting voor de vraagrespons;
- d) de aanbesteding voor capaciteiten met lage koolstofuitstoot (LCT) (hoofdstuk 18).

32. In dit verband bevat het Ontwerp van Werkingsregels de volgende paragraaf:

"§ 11. Overeenkomstig het voorstel van Elia lopen sommige bepalingen van de werkingsregels vooruit op wijzigingen aan het wettelijk of reglementair kader die nog niet van kracht waren op het ogenblik van de vaststelling van de werkingsregels. De betrokken bepalingen zijn duidelijk aangegeven. Indien de aanpassing van het wettelijk en reglementair kader niet in werking is getreden op het ogenblik van de goedkeuring van de werkingsregels bij koninklijk besluit, vervallen de betrokken bepalingen en blijft versie 2 van de werkingsregels op deze punten van toepassing."

33. Meer bepaald wat betreft het mechanisme voor de actualisatie van de uitoefenprijs, hangen de wijzigingen aan de Werkingsregels af van de inwerkingtreding van een wijziging die wordt beoogd in artikel 26, § 2, van het koninklijk besluit van 28 april 2021 tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, en van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en de voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme (hierna het Koninklijk Besluit "Methodologie").

Volgens deze wijziging moet artikel 26, § 2, van het voornoemde koninklijk besluit van 28 april 2021 nu als volgt luiden:

" § 2. De uitoefenprijs wordt tijdens de leveringsperiode maandelijks geactualiseerd op basis van de evolutie van de Belgische elektriciteitsprijs. De modaliteiten betreffende de actualisatie worden in de werkingsregels gedefinieerd."

34. Wat betreft de toepassing van het nieuwe actualisatiemechanisme voor de Uitoefenprijs op de reeds gesloten Capaciteitscontracten, hangt deze toepassing af van het resultaat van een wetsontwerp⁸ dat recent is ingediend bij de Kamer van volksvertegenwoordigers. Inhoudelijk voorziet dit voorontwerp van wet onder meer in de invoeging van het volgende lid in artikel 7undecies, § 12, van de Elektriciteitswet:

"De bepalingen in de opeenvolgende versies van de werkingsregels zijn van toepassing op capaciteitsleveranciers die op het tijdstip van hun inwerkingtreding reeds een capaciteitscontract hebben gesloten, met uitzondering van de door de commissie aangeduide nieuwe bepalingen die van dien aard zijn dat, indien de capaciteitsleverancier er op het tijdstip van het uitbrengen van zijn bieding kennis van had gehad, hij redelijkerwijs geen of een wezenlijk ander aanbod zou hebben gedaan. Deze uitzondering geldt niet voor nieuwe bepalingen waarvan de toepassing op capaciteitscontracten die op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze nieuwe bepalingen reeds zijn gesloten, noodzakelijk is om het contractuele evenwicht te herstellen dat als gevolg van een plotselinge crisis op de energiemarkt is verbroken."

35. Met betrekking tot de vrijstelling van de Terugbetalingsverplichting voor de Vraagrespons bevat hetzelfde wetsontwerp de volgende bepaling:

"In afwijking van het tweede lid, kan de Koning bepalen dat vraagrespons niet onderworpen is aan de terugbetaalverplichting van het capaciteitsvergoedingsmechanisme alsook de voorwaarden waaronder die uitzondering geldt."

Ter uitvoering van deze bepaling is het de bedoeling dat het Koninklijk Besluit "Methodologie" wordt gewijzigd om in deze vrijstelling te voorzien.

36. Wat ten slotte de LCT betreft, hangt de toevoeging van hoofdstuk 18 in het Ontwerp van Werkingsregels samen met de wijziging van artikel 7duodecies, § 1, van de Elektriciteitswet, waarvan de nieuwe tekst, die thans bij de Kamer van volksvertegenwoordigers⁹ is ingediend, als volgt luidt:

" Op basis van elke door de netbeheerder overgemaakte informatie of verslag waaruit blijkt dat er een duidelijk risico bestaat voor de bevoorradingszekerheid in de Belgische regelzone in de periode voorafgaand aan de eerste periode van capaciteitslevering van het in artikel 7undecies bedoelde capaciteitsvergoedingsmechanisme, kan de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit, op voorstel van de minister, de netbeheerder instructie geven een gerichte veiling te organiseren.

Voorafgaand aan en met het oog op de vaststelling van het besluit bedoeld in het eerste lid, kan de minister elk initiatief nemen en elke maatregel van de netbeheerder en de Commissie verlangen. Zo nodig bepaalt de minister op basis van de beschikbare gegevens een referentiescenario. Daarbij neemt de minister zoveel mogelijk de verschillende fasen van de procedure in acht die zijn opgenomen in het koninklijk besluit bedoeld in artikel 7undecies, § 2, eerste lid, tenzij mits specifieke motivatie.

⁸ Ontwerp van wet "houdende wijzigingen inzake de werkingsregels en de betrouwbaarheidsopties in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme zoals bedoeld in hoofdstuk IIbis van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt", Doc. Parl., Kamer, sess.2022-2023, n°55-3326/1.

⁹ Wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake energie, Doc.. parl., Kamer, sess. 2022-2023, n° 3238/1

Het besluit zoals bedoeld in het eerste lid stelt minstens de volgende elementen vast:

1° op voorstel van de commissie, gedaan op basis van een verslag van de netbeheerder en na advies van de Algemene Directe Energie, het vereiste volume capaciteit in het kader van de gerichte veiling;

2° op voorstel van de netbeheerder, de andere parameters van de gerichte veiling dan die bedoeld in 1°, te weten de reductiefactoren, de referentieprij, de limiet(en) voor de tussentarieven voor bepaalde capaciteiten die aan specifieke criteria voldoen en de uitoefenprijs;

3° de ontvankelijkheidscriteria voor deelname aan de gerichte veiling;

4° de voorwaarden, criteria en procedure voor de gunning van een contract voor een langere periode dan de leveringsperiode waarop de gerichte veiling betrekking heeft;

5° de methode en de voorwaarden voor het verlenen van een individuele afwijking door de commissie van de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en).

De in het derde lid, onder de bepalingen 3° tot en met 5°, genoemde elementen worden zo mogelijk gebaseerd op de beginselen die van toepassing zijn op het in artikel 7undecies bedoelde capaciteitsvergoedingsmechanisme. De in het derde lid, onder de bepaling 2° bedoelde parameters worden zoveel mogelijk gebaseerd op de parameter voor de veilingen in 2021 en 2022 van het in artikel 7undecies bedoelde capaciteitsvergoedingsmechanisme.

Na de gerichte veiling sluit de netbeheerder een contract met de geselecteerde capaciteitsleveranciers waarin het recht op een capaciteitsvergoeding of het recht op enige andere vorm van subsidie wordt toegekend. De kenmerken en voorwaarden die van toepassing zijn op het capaciteitscontract overeenkomstig artikel 7undecies, §11, zijn van toepassing op dit contract."

37. Samengevat hangt de toepassing van de bepalingen van de Werkingsregels op de vier bovengenoemde punten af van het resultaat van de beoogde wijzigingen in de wet- en regelgeving. Indien deze wijzigingen niet van kracht zijn op het ogenblik van de goedkeuring van de Werkingsregels door de Koning, vervallen deze nieuwe overeenkomstige bepalingen van de Werkingsregels.

Antwoorden op de raadpleging

38. Febeliec stelt voor om de verwijzingen naar de LCT-veiling te schrappen.

39. FEBEG stelt voor om de deadline voor de goedkeuring van de wijzigingen aan het wettelijk kader, in het bijzonder de wijzigingen voor de implementatie van de actualisatie van de Gekalibreerde Uitoefenprijs (12.3.1.2.2.) en voor de retroactieve toepassing van deze regel op de contracten die al zijn afgesloten (bijlage 19.8), vast te leggen op 15 juni 2023.

40. Febeliec herhaalt dat de wijzigingen aan de Uitoefenprijs en de vrijstelling van de Terugbetalingsverplichting hand in hand gaan met de andere wijzigingen van de *design* en betreurt dat de CREG voorziet dat deze nieuwe bepalingen niet worden geïmplementeerd als het aangepast wettelijk kader niet wordt aangenomen op het moment dat de Werkingsregels bij koninklijk besluit worden goedgekeurd.

Beslissing

41. De CREG heeft verkozen om, gezien de verscheidenheid aan situaties, algemeen §11 van de Werkingsregels te wijzigen en niet te voorzien in een afzonderlijk mechanisme voor het geval dat de wijzigingen in de wet- en regelgeving niet in werking treden op het ogenblik van de goedkeuring van de Werkingsregels door de Koning.

42. Wat betreft de LCT heeft het verslag van de netbeheerder dat op 12 april 2023 is gepubliceerd¹⁰ geen toereikendheidsprobleem vastgesteld voor de Leveringsperiode 2024-2025. Bijgevolg heeft de minister van Energie aan de Kamer van volksvertegenwoordigers¹¹ meegedeeld dat het niet nodig is om deze gerichte veiling te organiseren. De CREG heeft de Werkingsregels dienovereenkomstig aangepast en hoofdstuk 18 van het Ontwerp van Werkingsregels geschrapt.

43. Wat betreft het mechanisme voor de actualisatie van de Uitoefenprijs en de toepassing ervan op de lopende Capaciteitscontracten, bepaalt § 839 van de Werkingsregels dat indien de wijziging van het Koninklijk Besluit "Methodologie", die de basis vormt van het nieuwe mechanisme, niet in werking treedt, het nieuwe mechanisme van rechtswege wordt vervangen door de oude versie van de sectie die voorziet in het mechanisme voor de actualisatie van de Uitoefenprijs. De toepassing ervan op de lopende Capaciteitscontracten hangt ook af van de inwerkingtreding van de wettelijke bepaling die de CREG machtigt om de nieuwe versie van de Werkingsregels toe te passen op de lopende contracten en die momenteel wordt besproken.

44. Wat betreft de afwijking van de Terugbetalingsverplichting voor de Leveringspunten met Vraagrespons, vloeit het bijzondere karakter voort uit het feit dat deze afwijking moet worden goedgekeurd door de Europese Commissie met betrekking tot de regels inzake staatssteun. De inwerkingtreding van het ontwerp van wijziging van het Koninklijk Besluit "Methodologie" is onder voorbehoud van deze goedkeuring, en de inwerkingtreding van de overeenkomstige regels in de Werkingsregels is zelf onder voorbehoud van de inwerkingtreding van de wijziging van het Koninklijk Besluit "Methodologie" (§850). Voor zover deze kwestie voor de betrokken CRM-Actoren doorslaggevend is voor de bepaling van de hoogte van hun Bieding, bepaalt §850 van de Werkingsregels dat, bij gebreke van inwerkingtreding uiterlijk 15 dagen vóór de uiterste datum voor het indienen van Biedingen, de vrijstelling niet van toepassing is.

4.3. HOOFDSTUK 3 – DEFINITIES

Gedragscode

Voorstel van Werkingsregels

45. Het Voorstel van Werkingsregels werd niet bijgewerkt om rekening te houden met de inwerkingtreding van de Gedragscode op 20 oktober 2022.

Ontwerp van Werkingsregels voorgelegd ter raadpleging

46. De CREG heeft de definitie van de "Gedragscode" toegevoegd en heeft de verwijzingen naar het federaal technisch reglement vervangen door verwijzingen naar de Gedragscode waar dat relevant was.

Antwoorden op de raadpleging

47. Elia erkent dat de Gedragscode nu de bepalingen vastlegt omtrent aansluitingsprocedures, maar wijst de CREG erop dat er nog capaciteitsreserveringen of akkoorden over technische oplossingen mogelijk zijn die zijn toegekend in het kader van het Federaal Technisch Reglement van 2002 of 2019. Voor deze laatste gevallen vreest Elia dat de vervanging van de verwijzingen naar het Federaal Technisch Reglement door verwijzingen naar de Gedragscode een onvolledig wettelijk kader scheppen en dus leiden tot juridische onzekerheid. Elia gaat bijgevolg niet akkoord met de wijzigingen van de

¹⁰ *Adequacy assessment for delivery year 2024-2025 executed in the framework of the assessment of the need to organise a Low Carbon Tender*

¹¹ Commissie Energie, Leefmilieu en Klimaat van 18 april 2023

CREG in paragrafen 82 (tabel), 93, 270, 323 en 361 en in de definitie van een “detailstudie” en vraagt aldus om eveneens de verwijzingen naar het Federaal Technisch Reglement te behouden.

Beslissing

48. De CREG gaat akkoord dat in de paragrafen waarnaar verwezen door Elia, de verwijzing naar de Gedragscode kan worden toegevoegd naast de verwijzing naar het Federaal Technisch Reglement en niet ter vervanging van deze laatste. Bijgevolg trekt de CREG de eerder voorgestelde verwijdering van de verwijzing naar het Federaal Technisch Reglement in de §§ 82, 93, 270, 323 en 361 en in de definitie van een “Detailstudie”.

49. Aangezien § 93 verwijst naar expliciete artikels in zowel het Federaal Technisch Reglement van 2019 als het Federaal Technisch Reglement van 2002, voegt de CREG een aparte definitie toe voor het Federaal Technisch Reglement van 2002.

50. De CREG vraagt niettemin aan Elia om de CREG te informeren over alle gevallen van gereserveerde capaciteiten en akkoorden over technische oplossingen in overeenkomst met het Federaal Technisch Reglement van 2002 die nog niet zijn opgenomen in een Aansluitingscontract tussen Elia en een Netgebruiker.

4.4. HOOFDSTUK 5 - PREKWALIFICATIEPROCEDURE

4.4.1. Bepaling van het Nominaal Referentievermogen voor bestaande Leveringspunten

Voorstel van Werkingsregels

51. In het Voorstel van Werkingsregels werd er een aanpassing aangebracht in de beschrijving van de eerste methode voor de bepaling van het Nominaal Referentievermogen - gebruik van de historische gegevens.

Om het Voorlopig Nominaal Referentievermogen te bepalen van de Leveringspunten waarvoor het Nominaal Referentievermogen louter op basis van de injectiegegevens kan worden bepaald, stelt Elia nu voor om niet langer de hoogste meting te gebruiken, maar de absolute waarde van het gemiddelde van de drie hoogste geobserveerde maandelijkse kwartiermetingen.

Ontwerp van Werkingsregels voorgelegd ter raadpleging

52. Volgens de CREG is het in aanmerking nemen van drie metingen arbitrair en zou een gemiddelde van de twee hoogste metingen moeten volstaan om het risico te vermijden dat er rekening wordt gehouden met een niet-representatieve meting.

Antwoorden op de raadpleging

53. FEBEG merkt op dat ze niet akkoord gaat met het Ontwerp van Werkingsregels van de CREG, maar wel met het Voorstel van Werkingsregels zonder echter tastbare elementen te geven die het volgende kunnen staven: *“the new methodology will continue to generate exceptionally high NRP not representative of the power somme CMUs can deliver under normal circumstances”*.

Beslissing

54. Rekening houdend enerzijds met het feit dat deze maatregel voornamelijk betrekking heeft op de thermische capaciteiten waarvan de verwachte bijdrage aan de bevoorradingszekerheid bijzonder kritiek is in de Winterperiode, d.w.z. wanneer de voorwaarden optimaal zijn voor de werking ervan en anderzijds met het feit dat de methode rust op maatregelen die bewijzen dat deze capaciteiten in het verleden in staat waren deze vermogensniveaus te leveren, schaadt de voorgestelde aanpassing de

bevoorradingzekerheid niet terwijl het risico om de behoefte aan bijkomende capaciteit die de kost van het CRM negatief zou beïnvloeden te overschatten, beperkt wordt.

55. Bovendien heeft de CRM-Actor nog steeds de mogelijkheid om een gedeeltelijke Opt-out te notificeren als hij geen capaciteitscontract wenst te ondertekenen op basis van de NRP naar aanleiding van historische gegevens. De rangschikking van dit volume als “IN” of “OUT” gebeurt volgens de classificatieregels van de Opt-outvolumes uit deel 5.4.2.2 van de Werkingsregels.

56. De CREG beslist dan ook om haar aanpassing in het Ontwerp van Werkingsregels te behouden.

4.4.2. Degradatiefactor van de Gecontracteerde Capaciteit

Voorstel van Werkingsregels

57. In haar Voorstel van Werkingsregels voorziet Elia in de mogelijkheid voor CRM-kandidaten die een prekwificatie wensen voor een extra CMU met het oog op het verkrijgen een meerjarencontract, om een degradatiefactor van de Gecontracteerde Capaciteit mee te delen, ongeacht de technologie.

Ontwerp van Werkingsregels voorgelegd ter raadpleging

58. De CREG meent dat deze mogelijkheid moet worden voorbehouden voor energieopslagtechnologieën waarvan de energieopslagcapaciteit in de loop der tijd kan verslechteren en stelt voor om tabel 2 van de Werkingsregels dienovereenkomstig aan te passen.

De CREG vervangt de term “degradatiepercentage” door “energiebehoudpercentage” aangezien de vermelde waarde in de eerste Leveringsperiode 100 % bedraagt.

Antwoorden op de raadpleging

59. FEBEG geeft aan dat de MW van de STEG-centrales die in aanmerking komen voor een meerjarig Capaciteitscontract eveneens mettertijd zouden kunnen verminderen, maar erkent dat het niet om dezelfde grootteorde zou gaan.

60. FEBEG vindt dat de term “energiebehoudpercentage” voor verwarring zorgt en stelt voor om de term “degradatiepercentage” te behouden.

Beslissing

61. De degradatie van de geïnstalleerde capaciteit is kenmerkend voor batterijen, maar niks wijst erop dat dit vanuit technisch oogpunt ook kan gestaafd worden voor andere technologieën.

62. Bovendien is de vervanging van de term “degradatie” door de term “behoud” noodzakelijk vanaf het moment waarop de door Elia in tabel 2 van het Voorstel van Werkingsregels vermelde waarde voor de eerste Leveringsperiode 100 % bedraagt. Een degradatiepercentage van 100 % zou willen zeggen dat er geen capaciteit wordt geleverd. Bovendien komt de term “behoud” uit documenten van offertes van leveranciers van batterijen.

63. Om een gelijke behandeling van batterijen en andere capaciteitstypes te verzekeren evenals de coherentie met de mee te delen percentages beslist de CREG om de aanpassing aangebracht aan tabel 2 van de Werkingsregels te behouden.

4.4.3. Classificatie van Opt-out volumes

Voorstel van Werkingsregels

64. In sectie 5.4.2.2.1. van het Voorstel van Werkingsregels heeft Elia een belangrijke wijziging aangebracht aan de Opt-out OUT classificatie. Het volume dat betrekking heeft op een CMU die gekoppeld is aan een SLA-categorie wordt als Opt-out OUT beschouwd voor zover de Capaciteiten die deel uitmaken van de CMU niet verplicht zijn om een prekwalificatiedossier in te dienen zoals beschreven in artikel 7undecies, § 8, 2de lid van de elektriciteitswet.

Ontwerp van Werkingsregels voorgelegd ter raadpleging

65. De CREG meent dat de Capaciteiten die zich gemanifesteerd hebben door een Prekwalificatiedossier in te dienen en succesvol geprekwalificeerd werden, kunnen beschouwd worden als capaciteiten die zullen bijdragen tot de bevoorradingszekerheid in de beoogde Leveringsperiode.

Antwoorden op de raadpleging

66. Centrica ondersteunt de visie dat geprekwalificeerde CMU's met een SLA en die bestaan uit Capaciteiten die geen verplichting hebben om zich te prekwalicieren, als Opt-Out IN kunnen worden beschouwd, gezien deze kunnen bijdragen aan de bevoorradingszekerheid gedurende de Leveringsperiode.

67. Febeliec meent dat de classificatie van de Opt-out volumes in het Voorstel van Werkingsregels te restrictief was en daardoor het criterium van de "*laagst mogelijke kost voor het CRM*" ondermijnde. Febeliec pleit voor een correcte presentatie van de verwachte beschikbaarheid van de Capaciteiten die bijdragen aan de bevoorradingszekerheid over alle tijdshorizonten.

68. FEBEG verzet zich sterk tegen de aanpassingen in het Ontwerp van Werkingsregels en wijst op de *gaming*-opportuniteiten die kunnen ontstaan.

FEBEG wijst op het feit dat DSM-capaciteiten, in tegenstelling tot productiecapaciteiten geen verplichting hebben om een definitieve of tijdelijke uitdienstneming of capaciteitsvermindering aan te melden. Hierdoor is het mogelijk dat deze geprekwalificeerde Capaciteiten reeds de markt verlaten hebben na de prekwalificatiefase, en dus niet kunnen bijdragen tot de bevoorradingszekerheid. Aldus kan een groot volume DSM dat zich prekwalificeert in de Y-4 veiling, met de intentie om niet deel te nemen aan de veiling, een significante impact hebben op het te contracteren volume in de Y-4 veiling, en dus op de mogelijkheden voor nieuwe capaciteiten met een lead time langer dan één jaar, om zich succesvol deel te nemen aan de veiling. Dit kan op zijn beurt een risico creëren voor de bevoorradingszekerheid.

69. Elia gaat niet akkoord met de voorgestelde aanpassing van de CREG omdat er geen zekerheid bestaat dat deze volumes beschikbaar zullen zijn in de beoogde Leveringsperiode en omdat aldus een schaarste kan gecreëerd worden in de Y-1 veiling.

Elia wijst erop dat de DSM-volumes die berekend worden met de NRP-methode, geen garantie bieden dat deze volumes daadwerkelijk zouden aangeboden worden door de marktpartijen die omwille van andere overwegingen mogelijks slechts een gedeelte van dit volume willen laten bijdragen tot de bevoorradingszekerheid.

Verder wijst Elia evenals FEBEG op de mogelijkheid voor *gaming*.

70. Zandvliet Power (ZVP) drukt zijn bezorgdheid uit over de voorgestelde correctie van de Vraagcurve. ZVP verwijst naar de hoge Opt-out IN volumes die in de voorgaande Y-4 veilingen werden in rekening gebracht in de Vraagcurve zonder een garantie dat deze Capaciteiten zullen bijdragen tot

de bevoorradsingszekerheid. ZVP meent dat alleen volumes in overweging kunnen worden genomen waarin voldoende vertrouwen bestaat dat zij daadwerkelijk zullen bijdragen aan de bevoorradsingszekerheid. ZVP stelt dat de meeste technologieën een project lead time hebben van meer dan één jaar en die bij niet selectie in de Y-4 veiling, niet kunnen deelnemen aan de Y-1 veiling, waardoor in de Y-1 veiling het risico bestaat dat er onvoldoende capaciteit zal aangeboden worden en de bevoorradsingszekerheid gevaar loopt.

Beslissing

71. De CREG meent dat op basis van de aangedragen argumenten, en in het bijzonder het risico op gaming, de Opt-out volumes van geprekwalificeerde CMU geassocieerd aan een SLA-categorie, die niet verplicht zijn om een Prekwalificatiedossier in te dienen, overeenkomstig het Voorstel van Werkingsregels als “OUT” dienen te worden beschouwd.

4.5. HOOFDSTUK 6 – VEILINGEN

Aanpassingen en correcties van de Vraagcurve

Voorstel van Werkingsregels

72. In haar Voorstel van Werkingsregels heeft Elia de sectie 6.3.1. “Aanpassingen en correcties van de Vraagcurve” grondig herwerkt, verduidelijkt en aangevuld.

Ontwerp van Werkingsregels voorgelegd ter raadpleging

73. De CREG meent dat de lijst van opgesomde gevallen die aanleiding geven tot een neerwaartse of opwaartse volumecorrectie verder dient aangevuld te worden met een aantal bijkomende gevallen, die hierna worden toegelicht.

74. De Gecontracteerde Capaciteiten tijdens veilingen in de voorgaande jaren die de beoogde Leveringsperiode omvatten worden in principe in rekening gebracht in de Vraagcurve die bij ministerieel besluit met de instructie tot het organiseren van de veiling wordt bepaald. De CREG meent dat een aantal mogelijke wijzigingen in de Gecontracteerde Capaciteit die niet werden opgenomen in dit ministerieel besluit via een correctie van de vraagcurve in rekening moeten worden gebracht. De CREG denkt onder meer aan volgende gevallen:

- wijzigingen in de Gecontracteerde Capaciteit (cfr. Herstelveiling in 2022, waarbij de STEG van Seraing werd gecontracteerd nadat het afgesloten CRM-contract voor de STEG van Vilvoorde werd verbroken), zowel opwaartse als neerwaartse correctie;
- wijzigingen in de Gecontracteerde Capaciteit naar aanleiding van een beslissing van de Geschillencommissie, zowel opwaartse als neerwaartse correctie;
- vermindering van in vorige Veilingen Gecontracteerde Capaciteit ten gevolge van Vertragingen bij Infrastructuurwerken, enkel opwaartse correctie;
- indien meerdere Veilingen in hetzelfde jaar worden georganiseerd (bijvoorbeeld een Y-1- (of LCT) en een Y-4 Veiling), dan dienen de geselecteerde Biedingen in de eerst geclearde Veiling (bijvoorbeeld de Y-1 Veiling) die een meerjarencontract zullen afsluiten met een Leveringsperiode die overlapt met de eerste Leveringsperiode van de andere Veiling ook worden in rekening gebracht, enkel neerwaartse correctie van de Vraagcurve;
- de capaciteiten die geen Prekwalificatiedossier hebben ingediend (onafhankelijk van het feit of ze daartoe verplicht waren), en die geen tijdelijke of definitieve sluiting of vermindering van

capaciteit hebben aangekondigd volgens art. 4bis van de Elektriciteitswet, en die niet in rekening werden gebracht in de Vraagcurve, enkel neerwaartse correctie.

75. Verder meent de CREG dat Bestaande Capaciteiten die deelnemen aan de veiling en niet werden geselecteerd moeten worden beschouwd als Capaciteiten die kunnen bijdragen tot de bevoorradingszekerheid en bijgevolg aanleiding moeten geven tot een neerwaartse correctie van de Vraagcurve. Dit principe kan niet worden toegepast op Nieuw Geconstrueerde Capaciteiten, gezien bij niet selectie in de Veiling mag worden verondersteld dat deze capaciteit niet zal worden gerealiseerd.

Antwoorden op de raadpleging

76. Centrica gaat akkoord met de correctie van de Vraagcurve voor de meeste van de door de CREG geciteerde gevallen. Centrica is evenwel niet overtuigd dat niet-geselecteerde Bestaande Capaciteiten deel moeten uitmaken van deze lijst. Mogelijks kunnen Bestaande Capaciteiten die niet worden geselecteerd in de veiling zich uit de markt terugtrekken als ze verwachten niet in staat te zullen zijn om hun kosten te dekken.

77. Voor wat de reactie van Febeliec betreft kan verwezen worden naar randnummer 67.

78. Voor wat de reactie van Zandvliet Power betreft kan verwezen worden naar randnummer 70.

79. FEBEG meent dat de meeste van de door de CREG voorgestelde aanpassingen niet aanvaard kunnen worden, gezien ze een negatieve impact op de bevoorradingszekerheid hebben.

FEBEG is van mening dat Capaciteiten die geen Prekwalificatiedossier ingediend hebben, onafhankelijk of ze daar al dan niet toe verplicht waren, die geen sluiting en ook geen tijdelijke of definitieve vermogensvermindering hebben aangekondigd, en die niet in rekening werden gebracht in de Vraagcurve, moeten beschouwd worden als capaciteiten die niet bijdragen tot de bevoorradingszekerheid.

Verder meent FEBEG dat Bestaande Capaciteiten die deelnamen aan de veiling en niet geselecteerd werden, niet mogen leiden tot een correctie van de Vraagcurve. Een dergelijke correctie kan volgens FEBEG niet enkel het veilingproces verstoren, maar ook de bevoorradingszekerheid in het gevaar brengen. FEBEG stelt verder dat de niet-weerhouden Capaciteiten niet nodig zijn voor de bevoorradingszekerheid.

FEBEG vraagt in haar reactie dat Elia, de FOD Economie en de Gewesten te verzekeren dat de berekening van het niet-in aanmerking komend volume zo nauwkeurig mogelijk gebeurt, om ex-post correcties bij de clearing van de veiling te vermijden. Voor FEBEG is het essentieel om bij de publicatie van het kalibratierapport een duidelijk beeld te krijgen van de nodige bijkomende capaciteit opdat de nodige investeringen tijdig zouden kunnen worden voorbereid met het oog op de veiling. Ten slotte vraagt FEBEG dat de criteria inzake de verplichting tot Prekwalificatie zo duidelijk mogelijk zouden zijn om ex-post aanpassingen te vermijden.

80. Elia gaat niet akkoord met de twee laatste punten die door de CREG werden toegevoegd in §292 in het Ontwerp van Werkingsregels.

Wat het voorlaatste punt van §292 betreft (de correctie voor Bestaande Capaciteiten die 1) niet in rekening werden gebracht in de Vraagcurve en die 2) geen notificatie van definitieve sluiting of definitieve capaciteitsvermindering conform art.4bis van de Elektriciteitswet hebben ingediend en die 3) niet hebben deelgenomen aan de Prekwalificatieprocedure), is de praktische toepassing van deze regel voor Elia onduidelijk. Bovendien gaat Elia ook niet akkoord met het onderliggende principe van een dergelijke correctie, gezien hierdoor bijkomende ongedefinieerde en niet-ingeboden volumes worden afgetrokken van de Vraagcurve, waarvoor geen beschikbaarheidsgarantie bestaat.

Wat het laatste punt van §292 betreft, gaat Elia niet akkoord met de correctie betreffende de niet geselecteerde Bestaande Capaciteiten in de Y-4 Veiling. Dergelijke correctie waarbij verondersteld wordt dat Capaciteiten die een “missing money” aangeven via het indienen van een Bieding in een veiling, toch in de markt zouden blijven en dus zouden bijdragen tot de bevoorradingszekerheid, zelfs als ze niet weerhouden worden ondermijnt de werking van het CRM.

Elia merkt op dat, gezien de voorgestelde correctie enkel de Y-4 veiling viseert, er kan geargumenteed worden dat deze Capaciteiten nog aan de Y-1 veiling kunnen deelnemen. Elia stelt echter dat er geen enkele garantie bestaat dat deze Capaciteiten nog beschikbaar zullen zijn, en zeker niet tegen dezelfde prijs.

Elia stelt ook dat het “level playing field” verdwijnt voor Bestaande Capaciteiten, gezien sommige Capaciteiten een vergoeding via het CRM zullen ontvangen en andere niet, ondanks dat elk van deze Capaciteiten deelgenomen heeft aan de Veiling en daarmee hun “missing money”-probleem kenbaar hebben gemaakt.

Elia meent ook dat de praktische implementatie van het deze aanpassing te complex is, gezien dit een iteratief proces vereist waarvan de uitkomst onzeker is.

Elia verwijst ten slotte ook naar de aanpassing van artikel 4bis in de Elektriciteitswet die momenteel wordt overwogen.

81. Samengevat stellen de volgende correcties in § 292 problemen:

- voor FEBEG : alle neerwaartse volumecorrecties voor capaciteiten die geen prekwalificatiedossier hebben ingediend of die niet geselecteerd zijn;
- voor Elia : de laatste 2 puntjes van §292;
- voor Centrica : laatste puntje van § 292;
- voor ZVP : minstens het laatste puntje van §292.

Beslissing

82. De CREG stelt vast dat de reacties enkel betrekking hebben op de neerwaartse correctie van de Vraagcurve. Er dient opgemerkt te worden dat de CREG voor bepaalde correcties een symmetrische aanpassing voorstelde, waarbij bepaalde situaties, hetzij tot een neerwaartse, hetzij tot een opwaartse correctie kon leiden. Het lijkt de CREG in ieder geval niet aangewezen om voor situaties die kunnen leiden tot zowel een verhoging als een verlaging van de Vraagcurve (bij voorbeeld een aanpassing van het gecontracteerd vermogen na de instructie van de Minister) enkel opwaartse correcties in rekening te brengen.

83. Met betrekking tot de Capaciteiten die niet geselecteerd worden in de Veiling, meent de CREG dat hun bijdrage tot de bevoorradingszekerheid gedurende de in de Veiling beoogde Leveringsperiode, niet met zekerheid te voorspellen valt. Deze onzekerheid is bovendien nog groter bij de Y-4 Veiling dan bij de Y-1 Veiling. Een correcte inschatting van de Capaciteiten die effectief zullen bijdragen tot de bevoorradingszekerheid is belangrijk om enerzijds de bedoeling van het CRM na te streven (bevoorradingszekerheid) en anderzijds het laagste-kosten-criterium te respecteren (door onder meer geen overcapaciteit te contracteren).

84. De CREG stelt vast dat verscheidene respondenten de doelstelling om tot een correcte inschatting van de bijdrage van niet geselecteerde capaciteiten aan de bevoorradingszekerheid te komen (wat eveneens de betrachting van de CREG is) wensen na te streven.

85. Vaak wordt door respondenten verwezen naar het onzekere karakter inzake de beschikbaarheid van de Capaciteiten die niet hebben deelgenomen aan of, indien ze wel hebben deelgenomen, niet

werden geselecteerd in de Veiling. De CREG meent dat deze onzekerheid inherent is aan het design van een capaciteitsvergoedingsmechanisme, waarbij Capaciteitshouders geen verplichting hebben om deel te nemen aan de veilingen. De Capaciteiten die niet hebben deelgenomen aan de veiling, en bij uitbreiding de Capaciteiten die niet werden geselecteerd, hebben geen recht op een capaciteitsvergoeding maar evenmin een beschikbaarheidsverplichting. Daaronder vallen ook de capaciteiten die als "niet in aanmerking komend" worden beschouwd, en bijgevolg worden afgetrokken bij de kalibratie van de Vraagcurve : zij hebben evenmin een beschikbaarheidsverplichting.

Vooreerst wenst de CREG op te merken dat Beschikbaarheidsverplichtingen (die ontstaan door het afsluiten van een Capaciteitscontract) geen absolute garantie biedt voor de bijdrage aan de bevoorradingszekerheid. De penaltiteiten voorzien in de Werkingsregels hebben weliswaar tot doel om de beoogde beschikbaarheid na te streven, maar ontslaan tevens de Capaciteitshouder van de Beschikbaarheidsverplichtingen.

De CREG meent dat het al dan niet onderworpen zijn aan Beschikbaarheidsverplichtingen (via een Capaciteitscontract) geen criterium kunnen vormen om te bepalen of een Capaciteit al dan niet bijdraagt aan de bevoorradingszekerheid. Deze zienswijze van de CREG wordt door het wettelijk kader ondersteund, gezien het Koninklijk Besluit "Methodologie" stelt dat de inschatting van het niet in aanmerking komende volume in mindering dient te worden gebracht bij het opstellen van de Vraagcurve.

86. Met betrekking tot de Capaciteiten die deelnemen aan de Veiling, wordt door de respondenten aangenomen dat het indienen van een Bieding aantoonde dat de Capaciteitshouder een "missing money" heeft ter hoogte van de ingediende Bieding. Gezien er voor elke Leveringsperiode 2 veilingen worden georganiseerd (Y-4 en Y-1-veiling), meent de CREG dat niet kan worden uitgesloten dat sommige Biedingen (van Capaciteiten zonder investeringen met een lead time van minder dan een jaar en die dus nog kunnen deelnemen in de Y-1 veiling) in de Y-4 veiling een hogere prijs bieden dan de verwachte "missing money". In dergelijk geval, lijkt het de CREG niet opportuun om ervan uit te gaan dat deze Capaciteiten geen bijdrage meer zullen leveren aan de bevoorradingszekerheid in de beoogde Leveringsperiode. De CREG kan echter wel instemmen met het argument dat sommige Capaciteiten effectief in de Y-4 veiling hun beste inschatting van hun "missing money" inbieden en dus mogelijks bij niet-selectie niet beschikbaar zullen zijn in de beoogde Leveringsperiode. De CREG besluit daarom rekening te houden met de argumenten van de respondenten (zie randnummer 89).

87. Met betrekking tot de Capaciteiten die geen prekwalificatieverplichting hebben en nog niet in rekening werden gebracht in de Vraagcurve (met andere woorden Capaciteiten die *ex-ante* als in aanmerking komend worden beschouwd), en waarvoor geen notificatie van definitieve sluiting of structurele capaciteitsvermindering werd aangekondigd, dienen volgens de CREG te worden beschouwd als Capaciteiten die bijdragen tot de bevoorradingszekerheid.

De CREG erkent het belang, zoals aangehaald door FEBEG, om het niet in aanmerking komend volume zo correct mogelijk in te schatten bij de kalibratierapport en aldus het aantal wijzigingen in de Vraagcurve bij de clearing te beperken. In haar voorstellen van Vraagcurve heeft de CREG telkens gepleit om het totale niet in aanmerking komend volume te individualiseren, maar erkent dat dit een moeilijke oefening blijft vooral wat de kleinere Capaciteiten betreft die op de distributienetten zijn aangesloten. De CREG wenst echter ook te wijzen op het feit dat zelfs bij een perfecte inschatting van het niet in aanmerking komend volume, nog steeds Capaciteiten afstand kunnen doen van de ondersteuningsmaatregelen en terug als in aanmerking komend moeten worden beschouwd.

88. Op basis van de hierboven aangehaalde argumenten meent de CREG dat er onvoldoende redenen zijn om te besluiten dat de Bestaande Capaciteiten die:

- niet in rekening werden gebracht in de Vraagcurve, en

- die geen notificatie van definitieve sluiting of definitieve structurele capaciteitsvermindering conform art.4**bis** van de Elektriciteitswet hebben ingediend, en
- die niet hebben deelgenomen aan de Prekwalificatieprocedure,

geen bijdrage zullen leveren aan de bevoorradingszekerheid in de beoogde Leveringsperiode. De CREG meent dan ook dat het principe om deze Capaciteiten in rekening te brengen voor de bevoorradingszekerheid behouden moet blijven.

De praktische bepaling van dit volume dient te gebeuren op basis van de meest recente informatie beschikbaar in de Pisa-databank van Elia.

Voor de praktische implementatie houdt Elia rekening met volgende criteria :

- Veld "CRM DP ID" = "Not in CRM";
- Veld "Out of service date" : na einde van de beoogde Leveringsperiode, dus na 31/10/2028;
- Veld "Status" = "In service";
- Veld "Fuel Type" = alles met uitsluiting van "Water"
- Veld "Profile Type" = alles met uitsluiting van de verschillende vormen van CHP, Run of River, Solar of wind
- Uitsluiting van alle capaciteiten die reeds op een andere manier werden in rekening gebracht in de vraagcurve.

89. Rekening houdend met de hierboven aangehaalde argumenten meent de CREG dat er redenen zijn om de bijdrage aan de bevoorradingszekerheid in de beoogde Leveringsperiode van Capaciteiten die deelgenomen hebben aan de veiling en niet geselecteerd werden, in vraag te stellen. De CREG stelt daarom voor om deze Capaciteiten niet in mindering te brengen van de Vraagcurve. Het laatste puntje van §292 in het Ontwerp van de Werkingsregels wordt bijgevolg niet hernomen.

De CREG meent echter dat, met het oog op een zo goed mogelijke inschatting in de toekomst van de bijdrage aan de bevoorradingszekerheid van deze Capaciteiten, de Bieding eveneens een indicatie zou moeten geven of de Capaciteit al dan niet zal bijdragen aan de bevoorradingszekerheid in de beoogde Leveringsperiode in geval van niet selectie in de veiling. De CREG stelt voor om §252, waarin de elementen van de Bieding beschreven worden, aangevuld zou moeten worden met het volume (in MW) van de CMU dat volgens de Bieder zal blijven bijdragen aan de bevoorradingszekerheid voor de beoogde Leveringsperiode in geval van niet-selectie van de Bieding in de veiling.

4.6. HOOFDSTUK 8 – PRELEVERINGSCONTROLE

Totale Gecontracteerde Capaciteit

Voorstel van Werkingsregels

90. Het Voorstel van Werkingsregels stelde in sectie 8.2 het volgende:

"Er zijn evenveel Pre-leveringsperiodes als er Periodes van Capaciteitslevering zijn."

91. Het Voorstel van Werkingsregels lijst in sectie 8.3.2. de vier voorwaarden op waaraan Gecontracteerde Capaciteiten van een CMU dienen te voldoen om in rekening te worden genomen in de berekening van de Totale Gecontracteerde Capaciteit van een CMU die onderworpen is aan een pre-leveringscontrole. Deze voorwaarden zijn de volgende:

“- de bijbehorende Transactievalidatiedatum ligt voor het begin van de Leveringsperiode; en

- de bijbehorende Transactieperiode bestrijkt de Leveringsperiode geheel of gedeeltelijk; en

- de bijbehorende Transactieperiode is niet gestart op het ogenblik van de pre-leveringscontrole ($t_{controle\ 1}$ of $t_{controle\ 2}$); en

- in geval van een Transactieperiode die meerdere Leveringsperiodes omvat: het moment van controle heeft betrekking op de eerste Leveringsperiode van de Transactieperioden.”

Ontwerp van Werkingsregels voorgelegd ter raadpleging

92. De CREG heeft in §368 van het Ontwerp van de Werkingsregels de bepaling in het Voorstel van Werkingsregels dat er evenveel Pre-leveringsperiodes zouden zijn als er Leveringsperiodes zijn, gecorrigeerd. Deze bepaling was immers niet in lijn met de definitie van de Pre-leveringsperiode, namelijk:

*“De periode waarin de pre-leveringscontrole(s) worden georganiseerd door ELIA voor een CMU om de effectieve beschikbaarheid van de Gecontracteerde Capaciteiten met betrekking tot een CMU te verzekeren voor de Leveringsperiode **waarin de startdatum van de Transactieperiode van de CMU valt.**” (eigen nadruk)*

Uit de definitie volgt dat een Pre-leveringsperiode enkel betrekking heeft op de eerste Leveringsperiode van een Transactieperiode (aangezien deze de startdatum bevat), ongeacht het totaal aantal Leveringsperiodes in een Transactieperiode. De CREG heeft bijgevolg de bepaling in §368 overeenkomstig aan deze definitie geherformuleerd tot:

“Er zijn evenveel Pre-leveringsperiodes als er Leveringsperiodes zijn waarin de startdatum van een Transactieperiode valt.”

93. De CREG heeft de tekst in sectie 8.3.2. van het Voorstel van Werkingsregels vereenvoudigd en de eerstvermelde en laatstvermelde voorwaarde, zoals geciteerd in het randnummer 0 geschrapt.

94. In § 403 van de Ontwerp van Werkingsregels heeft de CREG verduidelijkt dat de Reductiefactor van een CMU op moment t deze is zoals voorgesteld door Elia, maar wordt berekend op basis van de Totale Gecontracteerde Capaciteiten op het betreffende controlemoment, zijnde “op het moment $t_{controle\ 1}$ ”.

Antwoorden op de raadpleging

95. Elia gaat niet akkoord met de verandering aan sectie 8.3.2.

Met betrekking tot de eerstvermelde voorwaarde geciteerd in randnummer 0 is Elia van mening dat de expliciete vermelding van de voorwaarde nodig is om de impact van Transacties volgend uit de Secundaire Markt te kunnen bepalen.

Met betrekking tot de laatstvermelde voorwaarde geciteerd in randnummer 0 is Elia van mening dat de voorwaarde expliciet werd vermeld in het Voorstel van Werkingsregels om een onnodige monitoring van de Capaciteitshouders te vermijden. Het schrappen van de voorwaarde zou volgens Elia leiden tot kort op elkaar volgende controles die een onnodige administratieve werklast met zich meebrengen. Elia verduidelijkt dit aan de hand van een illustratief voorbeeld.

96. Elia wijst er op dat de CREG de veranderingen aangebracht in sectie 8.3.2 niet heeft herhaald in bijlage 19 dat een voorbeeld geeft over de berekening van de Totale Gecontracteerde Capaciteiten. In bijlage 19 worden immers dezelfde voorwaarden door Elia herhaald.

97. FEBEG en Elia wijzen er op dat de toevoeging in § 403 dient te worden veralgemeend om ook controlemoment $t_{\text{controle 2}}$ te bevatten.

98. FEBEG merkt verder op dat de uiterste datum voor de overgang van “Additioneel” naar “Bestaand” in het Voorstel van Werkingsregels gewijzigd is van 31/10 naar 15/06. FEBEG gaat niet akkoord met deze striktere timing.

Beslissing

99. De CREG gaat niet akkoord met de opmerkingen van Elia omtrent de voorwaarden voor de berekening van de Totale Gecontracteerde Capaciteit van een CMU die onderworpen is aan een pre-leveringscontrole voor een bepaalde Leveringsperiode. De wijzigingen van de CREG betreffen een vereenvoudiging en bijgevolg verduidelijking van de tekst zonder een inhoudelijke wijziging.

Met betrekking tot de eerstvermelde voorwaarde geciteerd in randnummer 0, zijnde “de bijbehorende Transactievalidatiedatum ligt voor het begin van de Leveringsperiode,” is de CREG van mening dat deze niet expliciet dient te worden vermeld. De momenten van de pre-leveringscontrole vinden per definitie plaats vóór de Leveringsperiode. Bijgevolg is het niet mogelijk dat rekening wordt gehouden met de Gecontracteerde Capaciteiten uit Transacties die niet voldoen aan de hierboven vermelde voorwaarde, zijnde Transacties met een Transactievalidatiedatum die na het begin van de Leveringsperiode zou liggen. Ex-ante Transacties op de Secundaire Markt kunnen dus wel in rekening worden genomen voor zover de Transactievalidatiedatum plaatsvindt op of voor de datum van het controlemoment. Overige Ex-ante Transacties op de Secundaire Markt alsook Ex-post Transacties op de Secundaire Markt kunnen per definitie niet in rekening worden genomen aangezien deze nog niet gekend zijn op het moment van controle.

Met betrekking tot de laatstvermelde voorwaarde geciteerd in randnummer 0, zijnde “in geval van een Transactieperiode die meerdere Leveringsperiodes omvat: het moment van controle heeft betrekking op de eerste Leveringsperiode van de Transactieperiode,” is de CREG van mening dat deze niet expliciet dient te worden vermeld, aangezien deze logischerwijze volgt uit de correctie die de CREG heeft aangebracht aan § 368 zoals uitgelegd in randnummer 92.

100. De CREG gaat akkoord met Elia om de toelichting in het voorbeeld in bijlage 19 van het Ontwerp van Werkingsregels coherent aan te passen aan de tekst in sectie 8.3.2.

101. De CREG gaat akkoord met Elia en FEBEG dat de toevoeging “op het moment $t_{\text{controle 1}}$ ” in § 403 van het Ontwerp van Werkingsregels dient te worden veralgemeend.

Bijlage 18 evenals § 403 van de Werkingsregels werden bijgevolg aangepast.

102. De CREG gaat akkoord met de opmerking van FEBEG in randnummer 98, en heeft de bepaling inzake de timing geschrapt. De CREG vraagt aan Elia om dit punt in de WG Adequacy te bespreken en naar een consensus te streven met het oog op de indiening van de Werkingsregel in 2024.

4.7. HOOFDSTUK 9 – BESCHIKBAARHEIDSVERPLICHTING

Sectie 9.4.3.2.3 Bepaling van de Beschikbare Capaciteit voor CMU's zonder Dagelijks Programma - Actief en Passief Volume

Voorstel van Werkingsregels

103. Het Voorstel van de Werkingsregels bevat regels voor de berekening van een Actief Volume en een Passief Volume als onderdeel van de bepaling van de Beschikbare Capaciteit voor CMU's zonder Dagelijks Programma (sectie 9.4.3.2.3.). Het Voorstel van Werkingsregels brengt geen inhoudelijke, maar enkel redactionele wijzigingen aan voor de berekening van het Actief Volume en het Passief Volume ten opzichte van versie 2 van de Werkingsregels.

Ontwerp van Werkingsregels voorgelegd ter raadpleging

104. De CREG wijst erop dat op basis van de definities van Actief Volume en Passief Volume er geen overlapping kan zijn tussen beide volumes. Immers, een gedeelte van de Beschikbare Capaciteit reageert hetzij wel op een marktprijs signaal hetzij niet: het behoort dus hetzij tot Actief Volume hetzij tot Passief Volume, maar het kan niet tot beide behoren.

105. De CREG heeft de bepaling van de correctie voor deelname aan frequentiegerelateerde ondersteunende diensten herbekeken en in haar Ontwerp van de Werkingsregels de volgende verbeteringen voorgesteld in sectie 9.4.3.2.3.1.2. met de volgende toelichting:

- Indien het initieel Actief Volume enkel zou moeten worden gecorrigeerd om rekening te houden met de impact van deelname aan opwaartse balanceringsdiensten, dan zou het finaal Actief Volume dienen gelijk te zijn aan het gemeten volume minus de activatie van balanceringsenergie rekening houdende met de beperking volgend uit balanceringscapaciteit. Deze beperking leidt ertoe dat het Actief Volume maximaal kan gelijk zijn aan de waarde van de NRP minus de bijdrage van de betreffende CMU aan balancering omwille van 'reservering' (zijnde de bijdrage volgend uit balanceringscapaciteit en tot uiting gebracht in een gecontracteerde balanceringsenergiebieding bepaald volgens § 563 van het Ontwerp van de Werkingsregels). Immers, indien zonder activering voor balancering het gemeten volume hoger zou zijn dan deze maximale waarde dan impliceert dit dat de CRM-Actor energie die is behouden voor balancering gebruikt om te reageren op marktprijs signalen en zo de voorwaarden voor balanceringscapaciteit niet respecteert.
- Deze visie komt tot uiting in de volgende formule die de correctie voor deelname aan balanceringsdiensten aan het initieel Actief Volume weergeeft en de eerdere formule vervangt in § 566 in het Ontwerp van de Werkingsregels :

$$V_{Act,AS}(CMU, t) = MAX(V_{Act,initieel,i}(t) - (\sum_{i=1}^{n_{DP,AS}} NRP_i(t) - (V_{PAS,AS,i}(t))), \sum_{i=1}^{n_{DP,AS}} V_{Act,AS,i}(t))$$

Het volgende voorbeeld¹² licht de formule toe. Veronderstel een CMU met de volgende parameters:

- NRP = 100 MW
- gemeten vermogen = 75MW

¹² De cijfers zijn enkel illustratief.

- de bijdrage aan balanceringscapaciteit ingeschat volgens paragraaf 563 in het document in bijlage tot deze nota = 60 MW
- de geleverde, geactiveerde opwaarste balanceringsenergie = 45 MW

Dan zou het finaal Actief Volume gelijk moeten zijn aan 30 MW zijnde, de laagste waarde van :

- gemeten vermogen – geleverde balanceringsenergie = 75 MW – 45 MW = 30 MW
- NRP – bijdrage tot balanceringscapaciteit ($V_{PAS,AS,i}$) = 100 MW – 60 MW = 40 MW

Om dit eindresultaat te bereiken, dient de correctie voor deelname aan balanceringsdiensten opgenomen in § 566 in het Ontwerp van Werkingsregels te worden geformuleerd als volgt op basis van het voorbeeld. De correctie moet gelijk zijn aan 45 MW, zijnde de maximale waarde van:

- de geleverde, geactiveerde balanceringsenergie = 45 MW (= de som van $V_{Act,AS,i}$)
- het deel van het initieel Actief Volume dat resteert na de beperking op basis van de bijdrage tot balanceringscapaciteit = $V_{Act,initieel,i}$ – het verschil tussen de NRP en $V_{PAS,AS,i}$ = 75 MW – (100 MW – 60 MW) = 35 MW

Volgens de berekening in § 569 in het Ontwerp van Werkingsregels leidt het bovenstaande effectief tot een finaal Actief Volume van 30 MW, zijnde het verschil tussen het initieel Actief Volume (of het Gemeten vermogen) van 75 MW en de correctie voor balanceringsdiensten 45 MW.

106. Bovendien is de CREG van mening dat de bepalingen in sectie 9.4.3.2.3.1.2. eveneens van toepassing zijn in geval van niet-gecontracteerde deelname aan balanceringsdiensten (dus bij aanbidding van balanceringsenergie zonder voorafgaande contractering van balanceringscapaciteit). In dit geval is $V_{PAS,AS,i} = 0$ MW.

107. De CREG wijst erop dat volgens § 551 in het Ontwerp van Werkingsregels op basis van het Voorstel van Werkingsregels van Elia bij de bepaling van de Beschikbare Capaciteit rekening wordt gehouden met elke deelname aan de drie frequentiegerelateerde Ondersteunende Diensten FCR, aFRR en mFRR. Dit is het geval voor balanceringscapaciteit. Echter wat betreft geleverde balanceringsenergie houden de bepalingen in §§ 565, 566, 576 en 577 enkel rekening met de levering van balanceringsenergie van het type mFRR. De CREG is van mening dat dit te beperkt is en kan worden uitgebreid naar levering van balanceringsenergie in de dienst aFRR.

108. De CREG heeft de bepaling van de correctie voor deelname aan redispatchingdiensten herbekeken en heeft de volgende verbeteringen voorgesteld in secties 9.4.3.2.3.1.3 en 9.4.3.2.3.2.3 van de Werkingsregels met de volgende toelichting:

- De aangebrachte aanpassingen in deze secties dienen om de overlapping tussen Actief en Passief Volume te vermijden. Om het finaal Actief Volume te bepalen dient het initieel Actief Volume immers te worden gecorrigeerd voor de levering van zowel opwaarste ($V_{Act_up,RD,i}$) als neerwaartse redispatchingenergie ($V_{Act_down,RD,i}$).
- De absolute waarde van de neerwaartse redispatchingenergie dient, zoals voorgesteld voor Elia, te worden opgeteld bij het initieel Actief Volume aangezien dit volume initieel (vóór de activering voor redispatching) wel geleverd werd als reactie op een marktprijssignaal. De opwaartse redispatchingenergie heeft echter ook een invloed op de bepaling van het Actief volume aangezien dit gemeten vermogen niet heeft gereageerd op een marktprijssignaal maar op een instructie van Elia. Bijgevolg dient het initieel Actief Volume te worden verminderd met deze geleverde opwaartse redispatchingenergie. De

CREG voert deze wijziging uit in § 568, alsook de gelijkaardige wijziging in § 578 met betrekking tot de correctie van het Passief Volume, in het Ontwerp van Werkingsregels.

Antwoorden op de raadpleging

109. FEBEG en Elia wijzen erop dat de veranderingen met betrekking tot de impact van balanceringsdiensten op het Actief Volume ertoe leidt dat gecontacteerde balanceringscapaciteit niet langer wordt erkend als Actief Volume en bijgevolg leidt tot een lagere Beschikbare Capaciteit indien berekend volgens methode 2 in sectie 9.4.3.2.3. van het Ontwerp van de Werkingsregels.

FEBEG en Elia zijn van mening dat de oorspronkelijke formule in het Voorstel van Werkingsregels moet behouden blijven aangezien deze erkent dat het volume, indien niet gecontracteerd als balanceringscapaciteit, beschikbaar was geweest om te reageren op de marktprijssignalen.

Elia is van mening dat nergens expliciet is bepaald dat de som van Actief Volume en Passief Volume nooit groter kan zijn dan de NRP.

110. FEBEG vraagt meer duidelijkheid in de Werkingsregels over de manier waarop neerwaartse aFRR in rekening zou worden genomen. FEBEG vraagt om dit te bespreken in de WG Adequacy.

111. Met betrekking tot de correctie om rekening te houden met activaties voor Redispatching Services, kan Elia niet akkoord gaan met het Ontwerp van Werkingsregels omwille van twee redenen:

- Elia acht de veranderingen in het Ontwerp van Werkingsregels overbodig. Hoewel deze een impact hebben op de finale waarden voor het Actief Volume en het Passief Volume, zouden ze volgens Elia geen impact hebben op de manier waarop deze volumes zijn gebruikt in de formules in de berekeningen van Beschikbare Capaciteit volgens methoden 2 en 3 in sectie 9.4.3.2.3. van het Ontwerp van Werkingsregels;
- Elia acht het Ontwerp van de Werkingsregels onnodig gecompliceerd, aangezien de CREG voor zowel Actief Volume als Passief Volume het onderscheid maakt tussen opwaartse en neerwaartse redispatching in de benamingen. Aangezien dezelfde getallen worden gebruikt, stelt Elia voor om enkel de afkortingen $V_{RD,up,i}$ en $V_{RD,down,i}$ te gebruiken.

Beslissing

112. De CREG gaat akkoord met Elia en FEBEG dat volume dat gecontacteerd werd als balanceringscapaciteit mag worden in rekening genomen bij de bepaling van de Beschikbare Capaciteit. De CREG wijst er echter op dat in de definitie van Actief Volume noch in de tekst bij de berekening van de Beschikbare Capaciteit volgens methode 2 in sectie 9.4.3.2.3. van het Ontwerp van Werkingsregels, dit volume wordt erkend als beschikbaar Actief Volume. Bijgevolg dringen wijzigingen aan de Werkingsregels zich hoe dan ook op om dit te verduidelijken.

Teneinde geen te ingrijpende wijzigingen aan te brengen aan de Werkingsregels voert de CREG de volgende wijzigingen door ten aanzien van haar Ontwerp van de Werkingsregels:

- In § 566 van de Werkingsregels behoudt de CREG de formule zoals opgenomen in het Voorstel van Werkingsregels.
- De CREG past de definitie van Actief Volume aan in hoofdstuk 3 om te erkennen dat balanceringscapaciteit kan worden erkend als Actief volume hoewel het niet kan reageren op marktprijssignalen.
- In sectie 9.4.3.2.3., specifiek in §§ 553-554 over de methoden 2 en 3 voor de berekening van de Beschikbare Capaciteit, past de CREG de tekst aan om de interpretatie te vermijden dat balanceringscapaciteit niet kan worden beschouwd als Beschikbare Capaciteit

aangezien het niet wordt geacht te reageren op marktprijssignalen, maar wel op een instructie van Elia.

- In sectie 9.4.3.2.3.1.2. past de CREG de tekst aan om de interpretatie te vermijden dat balanceringscapaciteit niet kan worden beschouwd als Actief Volume aangezien het niet wordt geacht te reageren op marktprijssignalen, maar wel op een instructie van Elia.

113. De CREG oordeelt dat de bepalingen in de Werkingsregels reeds gelden voor zowel opwaartse als neerwaartse balanceringsdiensten en voegt bijgevolg geen wijzigingen toe ten aanzien van haar Ontwerp van Werkingsregels. De CREG steunt niettemin de vraag van FEBEG om de impact van neerwaartse aFRR te verduidelijken en om dit punt in de WG Adequacy te bespreken.

114. Met betrekking tot de correctie om rekening te houden met activaties voor Redispatching Services, volgt de CREG het voorstel van Elia ter vereenvoudiging van de afkortingen: $V_{RD,up,i}$ (respectievelijk $V_{RD,down,i}$) wordt gebruikt voor de impact van een opwaartse (respectievelijk neerwaartse) activatie voor Redispatching Services in zowel de berekening van Actief Volume als Passief Volume.

115. De CREG wijst erop dat de overige veranderingen met betrekking tot Redispatching Services zoals voorgesteld in haar Ontwerp van Werkingsregels voorgelegd ter raadpleging via een impact op het Actief Volume ook een impact kunnen hebben op de berekening van de Beschikbare Capaciteit volgens methode 2. Deze verandering zou echter terecht leiden tot een lagere Beschikbare Capaciteit ten aanzien van het Voorstel van Werkingsregels aangezien het volume beschikbaar werd gesteld voor opwaartse Redispatching Services en dus zonder de instructie van Elia ook niet had gereageerd op marktprijssignalen. De CREG oordeelt dat de veranderingen zoals voorgesteld in haar Ontwerp van Werkingsregels geen impact hebben op de berekening van de Beschikbare Capaciteit volgens methode 3 wegens een tegengestelde impact op het Actief Volume en het Passief Volume.

116. Algemeen is de CREG van mening dat hoofdstuk 9 in de Werkingsregels over de Beschikbaarheidsverplichting baat zou hebben bij een verduidelijking van de bepalingen. De CREG vraagt aan Elia op voor de volgende versie van de Werkingsregels deze verduidelijking te verschaffen, in overleg met de belanghebbenden in de WG Adequacy.

4.8. HOOFDSTUK 10 - SECUNDAIRE MARKT

Voorstel van Werkingsregels

117. Sectie 10.5.4. van het Voorstel van Werkingsregels bevat de lijst van negen mogelijke statussen van een aan Elia gemelde transactie op de Secundaire Markt.

Ontwerp van Werkingsregels voorgelegd ter raadpleging

118. De CREG heeft in § 723 van haar Ontwerp van Werkingsregels één status verwijderd uit de lijst, namelijk de status “Afgesloten”, aangezien deze na bespreking met Elia bleek gelijk te zijn aan de status “Contract ondertekend”. De CREG heeft daarom de naam van de laatste aangepast naar “Contract ondertekend – Afgesloten”.

119. De CREG heeft in de lijst van statussen tussen haakjes korte beschrijvingen van de betreffende status toegevoegd, namelijk voor de statussen “Ingediend”, “Geannuleerd”, “Afgewezen door de CRM-Actor”, en “In behandeling”, zonder de namen van de statussen te veranderen.

Antwoorden op de raadpleging

120. Elia wijst erop dat, aangezien één van de statussen is verwijderd uit de lijst, in de introductiezin van § 723 de verwijzing naar de “negen” statussen moet worden verminderd naar “acht”.

121. Elia verduidelijkt de interpretatie voor twee statussen en stelt ook een naamsverandering voor:

- Status “Geannuleerd”: Elia verduidelijkt dat enkel de eerste Partij op de Secundaire Markt die de transactie indient, deze ook kan annuleren en dat een Beurs geen transactie kan annuleren.
- Status “Afgewezen door de CRM-Actor”:
 - Elia stelt voor de naam te veranderen naar “Afgewezen door de tegenpartij”;
 - Elia verduidelijkt dat deze status ook wordt toegepast wanneer de tegenpartij de transactie niet heeft bevestigd binnen 3 Werkdagen.

Beslissing

122. De CREG gaat akkoord met de opmerkingen van Elia en past § 723 van de Werkingsregels aan als volgt:

“De ~~negen~~ acht mogelijke statussen van een aan ELIA gemelde transactie op de Secundaire Markt zijn:

- “Ingediend” (zijnde, wanneer de eerste Partij op de Secundaire Markt de transactie indient);

- “Geannuleerd” (zijnde, wanneer ~~één van de twee Partijen op de Secundaire Markt of een Beurs de eerste Partij op de Secundaire Markt die de transactie heeft ingediend met status “Ingediend”,~~ deze intrekt);

*- “Afgewezen door de ~~CRM-Actor~~ tegenpartij” (zijnde, wanneer de tweede Partij op de Secundaire Markt de transactie afwijst **of niet bevestigt binnen drie Werkdagen**);*

- “In behandeling” (zijnde, wanneer een Beurs de transactie indient of wanneer de tweede Partij op de Secundaire Markt de transactie heeft bevestigd, maar Elia de transactie nog niet heeft goedgekeurd noch afgewezen);

- “Afgewezen door ELIA” (overeenkomstig §§718, 729 en 730);

- “Goedgekeurd door ELIA” (overeenkomstig §728);

- “Contract afgewezen” ;

- “Contract ondertekend - Afgesloten”.”

4.9. HOOFDSTUK 12 - TERUGBETALINGSVERPLICHTING

4.9.1. Sectie 12.3.2. Formule van de terugbetalingsverplichting

Voorstel van Werkingsregels

123. In §§ 852 en 854 van het Voorstel van Werkingsregels stelt Elia:

“Demand Side Management (DSR) zoals gedefinieerd in hoofdstuk 3 wordt van de betaling van de Terugbetalingsverplichting vrijgesteld.”

In sectie 3 van het Voorstel van Werkingsregels geeft Elia de volgende definitie:

“Demand Side Management (DSM): Zoals gedefinieerd in artikel 2, 66° van de Elektriciteitswet.”

Ontwerp van Werkingsregels voorgelegd ter raadpleging

124. De CREG heeft de verwijzing naar “Gestion de la Demande” in de Franstalige versie vervangen door de verwijzing naar “Participation active de la demande” zoals gedefinieerd in artikel 2, 112° van de elektriciteitswet.

Aanpassing van het wettelijk kader

125. Sinds de raadpleging georganiseerd door de CREG is het ontwerp van wijziging van het wettelijk kader geëvolueerd.

126. Een ontwerp van wijziging van de elektriciteitswet dat in de goedkeuringsfase zit, beoogt, onder andere, de wijziging van artikel 7undecies, § 11 als volgt:

§ 11. De netbeheerder sluit een capaciteitscontract af met de capaciteitsleveranciers.

Het capaciteitscontract beschrijft de rechten en de verplichtingen van de netbeheerder en van de capaciteitsleverancier, met name de verplichtingen vóór de periode van capaciteitslevering, de ~~beschikbaarheidsverplichting en de verplichting tot het terugbetalen aan de netbeheerder van het positieve verschil tussen de referentieprijzen en de uitoefenprijzen~~, de betrouwbaarheidsopties die van toepassing zijn en de terugbetalingsverplichting van het capaciteitsvergoedingsmechanisme. Het capaciteitscontract is in overeenstemming met de werkingsregels bedoeld in paragraaf 12. Het standaardcapaciteitscontract wordt goedgekeurd door de commissie, op voorstel van de netbeheerder, en wordt gepubliceerd op de website van de netbeheerder. Gedurende de hele periode van capaciteitslevering gaat de netbeheerder de beschikbaarheid na van de gecontracteerde capaciteit, in overeenstemming met de werkingsregels bedoeld in paragraaf 12.

In afwijking van het tweede lid, kan de Koning bepalen dat vraagrespons niet onderworpen is aan de terugbetalingsverplichting van het capaciteitsvergoedingsmechanisme alsook de voorwaarden waaronder die uitzondering geldt.

127. Dit ontwerp tot aanpassing van de elektriciteitswet vereist een aanpassing van artikel 23 van het Koninklijk Besluit “Methodologie”. Momenteel wordt een ontwerp tot wijziging van een koninklijk besluit genomen om dit artikel aan te vullen met de volgende paragraaf:

“§ 5bis. Actieve leveringspunten voor vraagrespons in de zin van artikel 2, 66°, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, die deel uitmaken van capaciteitsmarkteenheden zijn voor de gehele periode van capaciteitslevering vrijgesteld van de terugbetaalverplichting van het capaciteitsvergoedingsmechanisme als bedoeld in artikel 7undecies, §11, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.”

Beslissing

128. Het wettelijk kader dat in de goedkeuringsfase zit, bevestigt dat de term “Gestion de la Demande” vervangen moet worden door de term “Participation Active de la demande” in de Franstalige versie. De CREG behoudt haar correctie dan ook.

129. De CREG stelt vast dat Elia de vrijstelling van de Terugbetalingsverplichting in haar Voorstel van Werkingsregels pas in de hoofdstukken 12.3.2.2. en 12.3.2.3. over de *ex ante* en *ex post* Transacties van een CMU met Energiebeperking(en) heeft vermeld. In de Werkingsregels wordt een “CMU met Energiebeperking(en)” gedefinieerd als:

“Een CMU met een dagelijkse limiet van uren waarin ze energie kan leveren of haar vraag kan beperken.”

Deze definitie impliceert dat de Vraagrespons noodzakelijkerwijs beperkt is in energie. De CREG merkt echter op dat er bij de parameters die nodig zijn om een Veiling te organiseren een categorie zit van een onbeperkt Dienstverleningsniveau (SLA) waaraan een Reductiefactor van 100 % is gekoppeld die door de Vraagrespons gekozen kan worden. Dit houdt in dat bepaalde Leveringspunten met Vraagrespons geen energiebeperking hebben.

Voor alle duidelijkheid, de CREG vindt dat, indien de vrijstelling er komt, deze vrijstelling van de Terugbetalingsverplichting voor de Leveringspunten voor Vraagrespons een algemene regel moet zijn die van toepassing is op de secties 12.3.2.1, 12.3.2.2 en 12.3.2.3.

130. De CREG merkt eveneens op dat het wetsontwerp verwijst naar “vraagrespons” terwijl het Voorstel van Werkingsregels meer beperkend is en “Eenheden in de Capaciteitsmarkt” (hierna: CMU) beogen, waaruit kan worden geconcludeerd dat een CMU, om vrijgesteld te kunnen worden van een Terugbetalingsverplichting, uitsluitend moet bestaan uit Leveringspunten uit de categorie “vraagrespons”. Een CMU die bestaat uit verschillende Leveringspunten (bijvoorbeeld productie en vraagrespons) zou dus geen vrijstelling kunnen krijgen.

Om te vermijden dat Leveringspunten met Vraagrespons die kiezen om aan te sluiten bij een gemengde CMU en Leveringspunten met Vraagrespons die kiezen om aan te sluiten bij een CMU die uitsluitend bestaat uit Leveringspunten met Vraagrespons ongelijk behandeld worden, heeft de CREG een regel toegevoegd die aangeeft dat de berekening van de Terugbetalingsverplichting per Leveringspunt moet gebeuren.

De Werkingsregels werden bijgevolg aangepast.

Er wordt bovendien aan Elia gevraagd om de praktische modaliteiten van de berekening van de Terugbetalingsverplichting per Leveringspunt zo snel mogelijk aan de marktspelers over te maken.

4.9.2. Sectie 12.3.1.2.2. Actualisering van de Gekalibreerde Uitoefenprijs van een Transactie in de tijd

Voorstel van Werkingsregels

131. Het Voorstel van Werkingsregels bevatte in sectie 12.3.1.2.2 grondige wijzigingen aan de actualisatie van de Gekalibreerde Uitoefenprijs van een Transactie in de tijd. Het Voorstel van Werkingsregels betrof een maandelijkse update van de Gekalibreerde Uitoefenprijs:

- die zou bestaan uit een vaste component (gelijk aan het verschil tussen de Gekalibreerde Uitoefenprijs en de eenvoudig gemiddelde DAM-prijzen voor de wintermaanden van dezelfde jaren als die gebruikt bij de kalibratie) en een variabele component (gelijk aan de eenvoudige gemiddelde DAM-prijzen van de maand van de lopende Leveringsperiode waarvoor de maandelijkse update van de Gekalibreerde Uitoefenprijs wordt doorgevoerd);
- voor elke Leveringsperiode, ongeacht de duur van het Capaciteitscontract.

Ontwerp van Werkingsregels voorgelegd ter raadpleging

132. In de sectie 12.3.1.2 over de Uitoefenprijs heeft de CREG de terminologie en formuleringen verduidelijkt op basis de volgende types “uitoefenprijs”:

- a) de Gekalibreerde Uitoefenprijs van een Veiling (bepaald bij Ministerieel Besluit);
- b) de Gekalibreerde Uitoefenprijs van een Transactie van een CMU (= a));
- c) de Geïndexeerde Gekalibreerde Uitoefenprijs van een Transactie van een CMU (zijnde het resultaat van de actualisering na afloop van elke maand M);
- d) de Uitoefenprijs van een Transactie van een CMU (zijnde de finale waarde die gebruikt wordt in de bepaling van de Terugbetalingsverplichting).

133. De CREG heeft de paragraaf 837 in het Ontwerp van Werkingsregels, over de toepassing van het actualisatiemechanisme van de Uitoefenprijs van een Transactie op capaciteiten met een ondertekend Capaciteitscontract geschrapt. De kwestie van retro-activiteit wordt immers behandeld in bijlage H van de Werkingsregels, zijnde sectie 19.8 in het Ontwerp van de Werkingsregels.

134. Met betrekking tot het gemiddelde van “DAM-prijzen voor de wintermaanden van dezelfde jaren dan die welke gebruikt zijn voor de kalibratie van de Uitoefenprijs” die deel uitmaakt van de vaste component van de berekening van de Geïndexeerde Gekalibreerde Uitoefenprijs, is de CREG van mening dat met dezelfde uren dient te worden rekening gehouden als voor de bepaling van de andere factor in de vaste component, zijnde van de Gekalibreerde Uitoefenprijs van een Veiling. De “Gemiddelde DAM (wintermaandenkalibratie)” dient bijgevolg te worden bepaald op basis van de piekuren van de werkdagen in de wintermaanden die werden gebruikt voor de kalibratie van de Uitoefenprijs zoals uiteengezet in artikel 26 van het Koninklijk Besluit “Methodologie”.

Antwoorden op de raadpleging

135. Elia deelt twee opmerkingen met betrekking tot de wijzigingen aan de berekening van de “Gemiddelde DAM (wintermaandenkalibratie)” in het Ontwerp van de Werkingsregels:

- Elia is van mening dat de waarde van de vaste component gebruikt voor de berekening van de Geïndexeerde, Gekalibreerde Uitoefenprijs te klein zou worden en zou leiden tot frequentere Terugbetalingsverplichting dan was geanticipeerd met de formule hernomen in het Voorstel van Werkingsregels, en bijgevolg tot hogere kosten in de Veiling.
- Elia kan akkoord gaan met de toepassing van de filters gebruikt voor de bepaling van de vaste component van de Gekalibreerde Uitoefenprijs op voorwaarde dat deze filters ook zouden worden beschouwd voor de bepaling van de variabele component.

136. Zandvliet Power wijst eveneens op het risico op een hogere Terugbetalingsverplichting ten gevolge van de wijzigingen in het Ontwerp van de Werkingsregels in vergelijking met het Voorstel van Werkingsregels .

137. FEBEG is van mening dat de wijzigingen aan de actualisatie van de Gekalibreerde Uitoefenprijs in het Ontwerp van de Werkingsregels een nadeel inhouden voor capaciteiten die onderhevig zijn aan de Terugbetalingsverplichting in vergelijking met capaciteiten wiens Uitoefenprijs wordt bepaald door een Aangegeven Marktprijs en met capaciteiten die verwacht worden te worden vrijgesteld van de Terugbetalingsverplichting. FEBEG benadrukt te verwachten dat zelfs de actualisatie van de Gekalibreerde Uitoefenprijs volgens het voorstel van Werkingsregels van Elia in bepaalde omstandigheden verkeerdelijk zal leiden tot een Terugbetalingsverplichting.

Beslissing

138. De wijziging van de actualisatie van de Gekalibreerde Uitoefenprijs in het Voorstel van Werkingsregels beoogde de niet te voorziene marktevoluties in rekening te kunnen nemen bij de bepaling van de Uitoefenprijs en zo het risico op Terugbetalingsverplichting terug te brengen naar een gerechtvaardigd niveau. Het Ontwerp van de Werkingsregels respecteert de geest van deze aanpassing.

De vaste component dient om de waarde van de Gekalibreerde Uitoefenprijs in perspectief te plaatsen ten aanzien van de Day-aheadmarkt in de betreffende periode. De Gekalibreerde Uitoefenprijs is immers niet bepaald op basis van de evenwichtsprijzen op de Day-aheadmarkt, maar op basis van de orderboeken in de Day-aheadmarkt op specifieke momenten. Om de Gekalibreerde Uitoefenprijs correct in perspectief te plaatsen dient de volledige, vaste component van de Geactualiseerde, Gekalibreerde Uitoefenprijs te worden bepaald aan de hand van gegevens voor dezelfde momenten en dienen bijgevolg dezelfde filters te worden toegepast voor de “Gemiddelde DAM (wintermaandenkalibratie)” in de berekening van de vaste component als deze voor de bepaling van de Gekalibreerde Uitoefenprijs.

De variabele component dient om de Uitoefenprijs in perspectief te plaatsen van de maand waarvoor de Geactualiseerde, Gekalibreerde Uitoefenprijs specifiek wordt berekend. Deze laatste is geldig voor de hele maand waarvoor de Terugbetalingsverplichting wordt geverifieerd, zonder toepassing van een filter.

139. De CREG is van mening dat de “nadelen” vermeld door FEBEG niet rechtstreeks voortvloeien uit het Ontwerp van Werkingsregels.

140. De CREG behoudt bijgevolg de wijzigingen overeenkomstig haar Ontwerp van de Werkingsregels.

141. De CREG vraagt niettemin aan Elia om verdere, mogelijke verbeteringen aan de bepaling van zowel de Gekalibreerde Uitoefenprijs als de Geïndexeerde Gekalibreerde Uitoefenprijs te bestuderen en bespreken in de Werkgroep Adequacy.

4.9.3. Sectie 12.3.1.2.4. Bepaling van de Uitoefenprijs van een Transactie van een CMU zonder Dagelijks Programma

Voorstel van Werkingsregels

142. De Uitoefenprijs van een Transactie van een CMU zonder Dagelijks Programma wordt in het Voorstel van de Werkingsregels niet enkel bepaald op basis van de Aangegeven Marktprijs, maar ook rekening houdende met de Gekalibreerde Uitoefenprijs van de Transactie van de CMU “bepaald overeenkomstig sectie 12.3.1.2.1 en geïndexeerd volgens sectie 12.3.1.2.2.”. Aangezien uit sectie 9.4.2.1.2. volgt dat de Capaciteitsleverancier de DDAP (die bepalend is voor de Aangegeven Marktprijs) net vóór het begin van elke Leveringsperiode dient aan te geven en deze nadien ook kan actualiseren, betreft het hier een recentere waarde dan de Gekalibreerde Uitoefenprijs van de Transactie van de CMU.

Ontwerp van Werkingsregels voorgelegd ter raadpleging

143. De CREG is van mening dat er geen nood is aan een dergelijke actualisering en dat bijgevolg de Uitoefenprijs van een Transactie van een CMU zonder Dagelijks Programma gelijk dient te zijn aan de Aangegeven Marktprijs (DMP).

Antwoorden op de raadpleging

144. Elia en FEBEG geven aan dat ze niet akkoord zijn met de voorgestelde wijziging in het geval dat een CMU zonder Dagelijks Programma zich kan activeren aan een Aangegeven Marktprijs die lager is dan de Uitoefenprijs. De CMU zou dan het verschil tussen de Uitoefenprijs en de Day-aheadmarktprijs moeten terugbetalen zonder dat ze deze marktprijs heeft geïnd.

145. FEBEG merkt bovendien op dat deze wijziging een aanpassing van artikel 26, § 3 van het Koninklijk Besluit "Methodologie" vereist.

Beslissing

146. De CREG houdt rekening met deze opmerkingen en past dit punt van de Werkingsregels niet aan.

4.10. CHAPITRE 18 – BIJLAGE A.6. – CO₂ EMISSIEDREMPELS

4.10.1. Inleiding

147. Voor de openbare raadpleging die van 31 maart tot 21 april 2023 door de CREG wordt gehouden over de Werkingsregels heeft de Algemene Directie Energie, op verzoek van het kabinet van de Minister van Energie, een voorstel ingediend voor de wijziging van de emissiedrempels die de toegang tot de veilingen van het capaciteitsremuneratiemechanisme voor de veilingen van de komende vijf jaar (2023-2032) bepalen.

148. De volgende regels zijn voorgesteld aan de CREG. De specifieke emissiedrempel van 550 gCO₂/kWh die op het moment van de Y-4 veiling van oktober 2022 van kracht was, blijft van toepassing, maar daarnaast wordt een nieuwe drempel voorgesteld voor de productie-eenheden waarvan de commerciële productie vóór 04 juli 2019 is gestart: een jaarlijkse emissiedrempel van 306 kgCO₂/kWe/jaar, afhankelijk van een specifieke emissieplafonddrempel van 600 gCO₂/kWh. Deze nieuwe drempel moet worden beschouwd als het eerste plateau van een potentieel traject van CO₂-emissiereductie dat door het kabinet van de Minister wordt gewenst. Over dit traject wordt nog nagedacht.

4.10.2. Samenvatting van de reacties op de openbare raadpleging

149. In het kader van de openbare raadpleging over de werkingsregels ontving de CREG vier reacties met betrekking tot de CO₂-emissiedrempels. Alle bijdragen zijn niet-vertrouwelijk.

4.10.2.1. Febeliec - Belgische federatie van industriële verbruikers

150. Wat de CO₂-emissiedrempels betreft, is Febeliec ingenomen met de door de FOD Economie voorgestelde wijzigingen, aangezien deze de meeste van de vastgestelde problemen verlichten, maar pleit zij voor waakzaamheid opdat geen perverse effecten ontstaan voor specifieke leveringsjaren door de deelname van bestaande eenheden in het gedrang te brengen, met gevolgen voor het juridisch kader en voor het beginsel van de laagste kosten.

4.10.2.2. Zandvliet Power

151. Zandvliet Power wenst dat de in de raadpleging voorgestelde drempels definitief worden gedurende de in de openbare raadpleging vastgestelde periode van vijf jaar om de nodige juridische stabiliteit te bieden aan investeerders zoals Zandvliet Power.

4.10.2.3. FEBEG - Federatie van de Belgische Elektriciteits- en Gasbedrijven

152. De FEBEG is ingenomen met het voorstel voor drempels dat ter raadpleging is voorgelegd. De FEBEG herinnert eraan dat zij in eerdere bijdragen haar bezorgdheid heeft geuit over de invoering van restrictievere drempels dan die van Verordening 2019/943 en met name over de eventuele uitsluiting van thermische eenheden, met inbegrip van warmtekrachtkoppelingscapaciteit.

153. De FEBEG zou graag zien dat de drempelregeling in een "hogere" wettelijk kader wordt opgenomen en niet alleen in de werkingsregels.

154. De FEBEG stelt dat het van het grootste belang is dat de CO₂-emissiedrempels in de toekomst niet worden gewijzigd om te zorgen voor een stabiel investeringsklimaat dat nodig is voor bepaalde investeringsbeslissingen. De FEBEG noemt met name het geval van investeerders die geen toegang hebben tot langetermijncontracten en aan verschillende veilingen moeten deelnemen.

155. De FEBEG vindt de voorgestelde drempel echter onvoldoende duidelijk. Daarom stelt de FEBEG de volgende wijziging voor:

"Voor capaciteit die vóór 4 juli 2019 is begonnen met commerciële productie met specifieke emissies van meer dan 550 g/kWh, wordt de specifieke emissiegrenswaarde verhoogd tot 600 g/kWh met een jaarlijkse emissiegrenswaarde van 306 kg/kWh/jaar."

156. De FEBEG stelt dat vergelijking 1 moet worden opgesplitst volgens het begin van het bedrijfsvermogen van de eenheid, zoals hierboven voorgesteld.

157. Ten slotte geeft de FEBEG aan dat deze drempels ook moeten gelden voor de Y-1 veiling van 2026-2027.

4.10.2.4. Centrica

158. Centrica verklaart dat zij opheldering wenst over de Y-1 veiling van 2024 voor het leveringsjaar 2025-2026.

159. Centrica zegt te begrijpen dat deze nieuwe drempels moeten worden gezien als het eerste plateau in het traject van CO₂-emissiereducties in het CRM.

160. Centrica merkt op dat deze drempels alleen gelden vanaf het leveringsjaar 2027-2028 en niet voor alle veilingen vanaf 2023. Centrica wijst erop dat de drempels niet erg restrictief zijn in de 2024 Y-1 veiling voor het leveringsjaar 2025-2026, na de jaarlijkse emissiedrempel van 350kgCO₂/kWe/jaar, in lijn met de 2021 Y-4 veiling.

161. Centrica zou graag zien dat de overheid deze analyse bevestigt en zo nodig een aanvullende rechtvaardiging geeft.

4.10.3. Antwoorden van de AD Energie

4.10.3.1. Febeliec

162. De AD Energie neemt nota van de positieve feedback van Febeliec over de ter raadpleging voorgelegde drempels. De AD Energie herinnert eraan dat het belangrijkste effect van de herinvoering van een jaarlijkse drempel die afhankelijk is van de plafonddrempel, de uitsluiting is van eenheden met een specifieke uitstoot van meer dan 600 gCO₂/kWh. De wens van het kabinet is om een CO₂-emissiereductietraject te kunnen invoeren dat de facto een beperkend effect heeft op de deelname van bepaalde meer vervuilende eenheden. Deze wens wordt ook ondersteund door het recente voorstel tot hervorming van EU-verordening 2019/943 .

163. De studie van het CO₂ traject die momenteel wordt geanalyseerd/ontwikkeld zal ten minste kijken naar de gevolgen van de invoering van restrictievere drempels voor de Belgische en Europese dispatch. De AD Energie vestigt echter de aandacht van Febeliec op de dynamiek die in de Compass Lexecon-studie wordt waargenomen en die wijst op een geleidelijke overgang naar koolstofarme technologieën. Zowel in België als in Europa zullen de CO₂-emissies naar verwachting dalen als gevolg van de nationale NEKP-plannen, de verwachte CO₂-prijzen en de geplande uitfasering van thermische centrales (bijvoorbeeld in Duitsland). Daarom zal het effect van restrictievere drempels op de inschakeling niet zo'n pervers effect hebben in een overgangsschakeling en zal een kwantificering van dit effect worden ontwikkeld voordat restrictievere drempels worden toegepast.

4.10.3.2. Zandvliet Power

164. De AD Energie neemt nota van de opmerkingen van Zandvliet Power over de stabiliteit van de vastgestelde drempels voor de veilingen van de komende vijf jaar.

165. Zoals het kabinet tijdens de presentatie van de nieuwe drempels in WG Adequacy (23/03/2023) heeft benadrukt, is de stabiliteit van de opgelegde drempels echter afhankelijk van toekomstige politieke beslissingen.

166. Momenteel is bepaald dat deze drempels gedurende een periode van vijf jaar van kracht blijven voordat een definitief CO₂-reductietraject in het CRM wordt uitgevoerd om de in het Europese wetgevingsvoorstel FitFor55 en de Europese Green Deal vastgestelde netto-nul-doelstelling te bereiken.

4.10.3.3. FEPEG

167. De AD Energie neemt nota van de positieve feedback van de FEPEG over het voorstel voor nieuwe CO₂-drempels.

168. Wat betreft het juridisch kader van het CRM met betrekking tot de CO₂-emissiedrempels en de controle en sancties bij niet-naleving van dit prekwalificatiecriterium, worden deze kwesties momenteel besproken door het kabinet en de AD Energie en binnen het toezichtcomité. Een wijziging van de wet van 29/04/1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en een koninklijk besluit inzake CO₂ worden momenteel voorbereid. De nationale autoriteit die verantwoordelijk is voor de CO₂-regulering moet nog worden aangewezen. Er wordt ook nagedacht over de controlemethoden en de sancties die van toepassing zijn op de niet-naleving van de verbintenis betreffende de energietransitie van eenheden met een meerjarencontract.

169. Zoals het kabinet tijdens de presentatie van de nieuwe drempels in WG Adequacy (23/03/2023) heeft benadrukt, is de stabiliteit van de opgelegde drempels echter afhankelijk van toekomstige politieke beslissingen.

170. Momenteel is bepaald dat deze drempels gedurende een periode van vijf jaar worden van kracht blijven voordat een definitief CO₂-reductietraject in het CRM wordt uitgevoerd om de netto-nuldoelstelling van de FitFor55 en de Europese Green Deal-pakketten te bereiken.

171. Rekening houdend met de formulering van de opmerking van de FEBEG en hoewel het duidelijk is dat de drempels niet zullen worden gewijzigd, zelfs niet na de oorspronkelijk aangekondigde vijf jaar, herinnert de AD Energie eraan dat deze drempels de emissiegrenzen bepalen van het eerste plateau van het traject voor de vermindering van de CO₂-uitstoot in het kader van het CRM. Ook volgens de resultaten van de door Compass Lexecon uitgevoerde studie en de feedback van de marktdeelnemers sluiten vijfjarige plateaus aan bij investeringscycli en zorgen zij dus voor een gunstig investeringsklimaat.

172. De AD Energie dankt de FEBEG voor de voorgestelde herformulering, maar het begrip "plafonddrempel" zoals opgenomen in de voor raadpleging voorgelegde werkingsregels maakt het mogelijk de maximale specifieke emissies van in aanmerking komende eenheden gemakkelijker aan te passen aan de jaarlijkse drempel in het kader van het CO₂-emissiereductietraject in het CRM.

173. De AD Energie houdt echter rekening met de behoefte aan verduidelijking van vergelijking 1, zoals gevraagd door de FEBEG.

4.10.3.4. Centrica

174. De AD Energie neemt nota van de opmerkingen van Centrica over de Y-1-veiling van 2024 voor het leveringsjaar 2025-2026.

175. De AD Energie wenst eraan te herinneren dat de drempels worden gedefinieerd als een prekwalificatiecriterium voor hetzelfde leveringsjaar en niet volgens de veilingjaren.

176. De AD Energie bevestigt dat de jaarlijkse emissiedrempel voor eenheden waarvan de commerciële productie is gestart vóór 04/07/2019 van veiling Y-1 van de leveringsperiode 2025-2026 350 kg/kW/jaar bedraagt, alsook veiling Y-4 van dezelfde leveringsperiode.

4.11. HOOFDSTUK 18 – BIJLAGE H – TOEPASSING VAN DE BEPALINGEN VAN DE WERKINGSREGELS OP DE REEDS AFGESLOTEN CAPACITEITSCONTRACTEN

Ontwerp van Werkingsregels voorgelegd ter raadpleging

177. Voor de toepassing van de nieuwe Werkingsregels op de reeds afgesloten Capaciteitscontracten verwijst de CREG naar § 44 tot 49 van beslissing (B)2397 van 13 mei 2022 tot vaststelling van de Werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme. Ze vindt in grote lijnen dat de nieuwe versie van de Werkingsregels onmiddellijk moet worden toegepast, ook op de reeds afgesloten Capaciteitscontracten, tenzij de wijzigingen aan de Werkingsregels van die aard zouden zijn dat de Capaciteitsleverancier geen Bieding zou hebben uitgebracht of een aanzienlijk andere Bieding zou hebben uitgebracht indien hij daarvan op de hoogte zou zijn geweest op het moment van het uitbrengen van de Bieding. De CREG legt in een bijlage aan de Werkingsregels vast welke bepalingen van de nieuwe regels niet van toepassing zijn op de lopende Capaciteitscontracten en welke bepalingen van de vroegere versies op deze contracten van toepassing blijven.

In casu vermeldt bijlage 19.8 van het Ontwerp van Werkingsregels de lijst van bepalingen van de eerste versie van de Werkingsregels die van toepassing blijven op de Capaciteitscontracten afgesloten in het kader van de Veiling 2021 (met inbegrip van de bijkomende toewijzing uit 2022) en de bepalingen van de derde versie van de Werkingsregels die niet van toepassing zijn op de contracten afgesloten in het kader van de Veiling 2021. Aangezien er geen enkel contract is afgesloten tijdens de Veiling van 2022 stelt de kwestie van de toepassing van de nieuwe regels zich niet.

178. Om dit mechanisme meer juridische grondslag te geven wordt een wijziging van de elektriciteitswet overwogen. Hiervoor wordt verwezen naar § 34 hierboven.

Antwoorden op de raadpleging

179. Febeliec apprecieert de inspanningen van de CREG maar vreest dat het, met de stijging van het aantal Veilingen, in combinatie met de transacties op de Secundaire Markt, steeds ingewikkelder wordt om te weten welke regels van toepassing zijn op een installatie of een Transactie.

180. FEBEG aanvaardt en steunt het principe dat bepaalde operationele regels retroactief kunnen worden toegepast als dat gegronde is, maar wenst dat een retroactieve toepassing in principe gebaseerd is op een voorafgaand akkoord van de stakeholders.

181. FEBEG steunt het voorstel om de nieuwe formule voor de bepaling van de Referentieprijis op de bestaande contracten toe te passen.

182. Centrica verzet zich tegen een mogelijke retroactieve toepassing van de vrijstelling van de Terugbetalingsverplichting.

Beslissing

183. Aangezien er geen negatieve reactie is, beslist de CREG om de formulering in haar Ontwerp van Werkingsregels te behouden en heeft ze de Werkingsregels bijgevolg aangepast.

184. Volgens de informatie waarover de CREG beschikt voorziet het nieuwe wettelijke kader geen retroactieve toepassing van de vrijstelling van de Terugbetalingsverplichting.

4.12. PUNCTUELE AANPASSINGEN

Antwoorden op de raadpleging

185. FEBEG stelt punctuele aanpassingen voor aan de Franse en Nederlandse versies van de regels die ter raadpleging werden voorgelegd.

Beslissing

186. De Werkingsregels werden bijgevolg aangepast.

5. AAN TE BRENGEN AANPASSINGEN AAN DE VOLGENDE WERKINGSREGELS

De CREG verzoekt Elia om de volgende wijzigingen aan te brengen aan het Voorstel van Werkingsregels dat zij op 1 februari 2024 bij de CREG zal indienen.

187. Sectie 12.3.2 – Formule voor de Terugbetalingsverplichting zal de modaliteiten van de berekening van de Terugbetalingsverplichting per Leveringspunt moeten bevatten.

188. De bepaling van de timing voor de overgang van “Additioneel” naar “Bestaand” overeenkomstig randnummer 102.

189. Hoofdstuk 17 van de Werkingsregels over de deelname van directe en indirecte buitenlandse capaciteit zal moeten worden herzien en aangevuld om het dispositief operationeel te maken voor de Veilingen die in 2024 worden georganiseerd.

190. Bij de bepaling van de Verplichte Capaciteit van een CMU met Energiebeperking(en) wordt in sectie 9.4.3.1.3. van het Voorstel van Werkingsregels één activatie per dag voorzien. De CREG stelt zich de vraag of het opportuun is om deze beperking van één activatie per dag te behouden.

De CREG vraagt Elia om de modaliteiten van het dienstverleningsniveau voor een CMU met Energiebeperking te onderzoeken en desgevallend aan te passen.

191. De CREG is van mening dat hoofdstuk 9 in de Werkingsregels over de Beschikbaarheidsverplichtingen baat zou hebben bij een verduidelijking van de bepalingen. De CREG vraagt aan Elia om voor de volgende versie van de Werkingsregels deze verduidelijking te verschaffen, in overleg met de belanghebbenden binnen de WG Adequacy.

192. De CREG vraagt aan Elia om verdere, mogelijke verbeteringen aan de bepaling van zowel de Gekalibreerde Uitoefenprijs als de Geactualiseerde Gekalibreerde Uitoefenprijs te bestuderen en bespreken in de WG Adequacy.

6. BESLISSING

Gelet op de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, in het bijzonder artikel 7*undecies*, § 12;

Gelet op het Voorstel van Werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme dat Elia op 1 februari 2023 aan de CREG heeft overgemaakt;

Gelet op de openbare raadpleging die de CREG tussen 31 maart en 21 april 2023 heeft georganiseerd;

Overwegende dat de CREG, overeenkomstig artikel 7*undecies*, § 12 van de elektriciteitswet, de Werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme dient op te stellen en uiterlijk op 15 mei 2023 op haar website dient te publiceren;

Overwegende dat het Voorstel van Werkingsregels in overeenstemming is met de algemene doelstellingen die de wet van 29 april 1999 eraan toekent;

Overwegende dat het Voorstel van Werkingsregels de minimale inhoud van de Werkingsregels zoals vastgelegd door artikel 7*undecies*, § 12, 3de lid van de wet van 29 april 1999 bevat;

Overwegende dat het Voorstel van Werkingsregels ook moet worden gewijzigd, om de redenen en voor zover uiteengezet in hoofdstuk 4;

Beslist de CREG om de Werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme, die in bijlage 1 zijn opgenomen, vast te stellen.

De CREG vraagt aan Elia om gevolg te geven aan hoofdstuk 5 van deze beslissing en aan randnummers 50, 113 en 116.

De CREG vraagt aan Elia om aan de marktspelers zo spoedig mogelijk de praktische details van de berekening van de Terugbetalingsverplichting per Leveringspunt mee te delen.

////

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Andreas TIREZ
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité

BIJLAGE 1

Werkingsregels van het Capaciteitsvergoedingsmechanisme

BIJLAGE 2

Antwoorden op de publieke raadpleging